

Ardshinbank

«Արդշինբանկ» ՓԲԸ

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ

**2021թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված
ժամանակաշրջանի համար**

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ**

Բովանդակություն

Ծահույթի կամ վճասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	4
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	5
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	6
Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	8

Ardshinbank

«Արծինբանկ» ՓԲԸ

Հահույրի կամ վճարի և այլ համապարփակ ֆինանսակամ արդյունքների մասին
հաշվետվորյուն 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ

	01.10.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ (չսուլգված)	01.01.2021թ. - 31.12.2021թ. հազ. դրամ (չսուլգված)	01.10.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ (սուլգված)	01.01.2020- 31.12.2020թ հազ. դրամ (սուլգված)
Տունական եկամուտ	4	18,506,866	74,657,761	18,662,338
Տունական ծախս	4	(11,754,947)	(44,907,438)	(9,889,071)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		6,751,919	29,750,323	8,773,267
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	5	1,719,897	6,996,932	1,915,969
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս		(573,127)	(2,129,984)	(481,037)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		1,146,770	4,866,948	1,434,932
Զուտ օգուտ (վճար) իրական արժեքով շահույրի կամ վճարի միջոցով չափվող վարկերից		(450,411)	(1,691,606)	(866,127)
Զուտ օգուտ (վճար) իրական արժեքով շահույրի կամ վճարի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից		135,443	999,693	250,640
Զուտ եկամուտ փոխարժեքային տարրերություններից	6	1,625,003	5,352,310	(103,994)
Զուտ օգուտ (վճար) ներդրումային արժեքներից		27,480	(47,595)	365,226
Այլ գործառնական եկամուտ		399,966	1,883,844	630,035
Գործառնական եկամուտ		9,636,169	41,113,917	10,483,979
Արժեգրկումից կորուստներ	7	(1,413,353)	(10,513,204)	(7,495,910)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(1,688,951)	(6,552,117)	(1,692,025)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,918,635)	(7,718,268)	(1,808,648)
Շահույր նախքան շահույրահարկով հարկումը		4,615,230	16,330,328	(512,604)
Շահույրահարկի գծով ծախս	9	(967,464)	(2,676,375)	211,893
Շահույր ժամանակաշրջանի համար		3,647,766	13,653,953	(300,711)
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահույրահարկի				10,178,412
Հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույր կամ վճար իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		30,957	(304,587)	(598,696)
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		53,490	(343,615)	(473,421)
- Շահույր կամ վճար փոփոխացված իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(22,533)	39,028	(125,275)
Հնդամներ հողվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույր կամ վճար				(144,880)
Ծենքերի վերագնահատում				
Այլ համապարփակ եկամուտ ժամանակաշրջանի համար՝ առանց շահույրահարկի		30,957	(304,587)	(598,696)
Հնդամներ համապարփակ եկամուտ ժամանակաշրջանի համար		3,678,723	13,349,366	(899,407)
				9,506,708

Անձնան Վրտակ
Վարչության նախագահ
Հաստատված է 14.01.2022թ.

Մկրտիչյան Հովհաննես
Գլխավոր հաշվապահ

Ardshinbank

«Արդշինբանկ» ՓԲԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյուն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույցամբ

ԱԿՏԻՎՆԵՐ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Չափույթ/վճառով վերաչափող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

- Բանկի կողմից պահպող

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափող ֆինանսական ակտիվներ

- Բանկի կողմից պահպող

-Վաճառքի և հետզննան պայմանագրերի դիմաց գրավադրված

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր ու փոխատվորյուններ

Վաճառքի համար պահպող ֆինանսական ակտիվներ

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Անդրտիվացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

- Բանկի կողմից պահպող

-Վաճառքի և հետզննան պայմանագրերի դիմաց գրավադրված

Բոնազանձված գույք

Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հնրացիկ հարկային ակտիվ

Հետաձգված հարկային ակտիվներ

Այլ ակտիվներ

Ընդամենը ակտիվներ

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Փոխառություններ և պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Թողարկված պարտքային արժեքներ

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

Հնրացիկ հարկային պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ

Ընդամենը պարտավորություններ

ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ

Բաժնետիրական կապիտալ

Էմիսիոն եկամուտ

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Գլխավոր պահուստ

Չքաշխաված շահույթ

Ընդամենը սեփական կապիտալ

Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ

Ծնրգ.	31.12.2021թ. հազ. դրամ (շատուգված)	31.12.2020թ.. հազ. դրամ (ստուգված)
-------	--	--

10 217,112,148 125,320,303

- - -

11 16,763,755 6,428,266

7,870,508 12,659,884

12 48,000,567 54,692,520

- - 45,014,585

13 571,728,929 589,146,394

14 54,751,637 1,850,839

67,637,027 56,044,637

5,234,035 5,042,755

15 13,476,733 13,886,067

- - 569,673

- - -

16 8,632,774 6,394,353

1,011,208,113 **917,050,276**

17 295,791,365 304,931,414

18 190,134,928 176,693,267

19 415,130,748 339,772,972

1,326,975 -

47,544 54,085

20 8,707,429 8,708,722

911,138,989 **830,160,460**

21 52,227,200 52,227,200

51 51

4,602,542 4,602,542

(256,163) 48,423

3,732,520 3,223,600

39,762,974 26,788,000

100,069,124 **86,889,816**

1,011,208,113 **917,050,276**

Արմեն Արտակ

Վարչության նախագահ
Հաստատված է 14.01.2022թ.

Արմեն Արտակ

Վարչության նախագահ
Հաստատված

Ardshinbank

«Արդշինբանկ» ՓԲԸ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվորյուն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌԱՎԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

	01.01.2021- 31.12.2021 հազ. դրամ	01.01.2020- 31.12.2020 հազ. դրամ
Ստացված տոկոսներ	74,561,779	66,697,537
Վճարված տոկոսներ	(45,234,981)	(34,466,738)
Ստացված կոմիսիոն և այլ վճարներ	6,996,932	6,576,293
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ	(2,129,984)	(1,862,155)
Չուտ մուտքեր արտադրույթով գործառնություններից	8,763,413	5,138,313
Այլ ստացված եկամուտ	2,034,544	3,514,813
Այլ ընդհանուր վարչական և աշխատակազմի ծախսերի գծով վճարումներ	(12,188,932)	(11,302,009)
Գործառնական ակտիվների (աճ) նվազում		
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր ու փոխառվույթներ	4,900,289	(5,207,413)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	18,632,782	(149,849,802)
Բոնագանձված գույք	112,179	1,511,401
Այլ ակտիվներ	(2,505,649)	(1,211,928)
Գործառնական պարտավորությունների աճ (նվազում)		
Բանկերի կարճաժամկետ ավանդներ և մնացորդներ	(713,005)	223,909
Հետզննան պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	6,021,899	25,208,387
Հաճախորդների ընթացիկ հաշվեմեր և ավանդներ	91,312,902	(69,743,552)
Այլ պարտավորություններ	(292,349)	(139,007)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/ գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) գուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը	150,271,819	(164,911,951)
Վճարված շահութահարկ	(683,955)	(813,370)
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) գուտ դրամական միջոցների հոսքեր	149,587,865	(165,725,321)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Ներդրումային արժեքներ	(72,614,277)	(23,954,298)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ծերբերում	(896,610)	(1,244,979)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցների հոսքեր	(73,510,887)	(25,199,277)
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ		
Բաժնետիրական կապիտալի ավելացում		
Վճարված շահարաժիշտներ	(168,143)	(81,919)
Վճարում վարձակալության գծով	(514,946)	(586,313)
Փոխառությունների ստացում	110,714,396	145,804,597
Փոխառությունների մարում	(108,883,069)	(110,903,989)
Թողարկված պարտքային արժեքների վաճառք	35,143,600	159,579,194
Թողարկված պարտքային արժեքների մարում	(8,503,473)	(9,701,652)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական միջոցների հոսքեր	27,788,365	184,109,918
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ (նվազում)	103,865,343	(6,814,680)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(12,073,354)	6,624,295
Սպասվող պարտքային վճարի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(143)	32,990
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի մեջուղի դրույթամբ	125,320,303	125,477,700
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի մեջուղի դրույթամբ	217,112,148	125,320,305

Անանյան Արտակ
Վարչության նախագահ
Հաստատված է 14.01.2022թ.

Մկրտիչյան Հովհաննես
Գլխավոր հաշվապահ

Ardshinbank

«Արդշինբանկ» ՓԲԸ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

Բաժնետիրակ. կապիտալ	Եմիսիոն եկամուտ	Հողի և շենքերի վերագնահա- տումից աճ	Ներդրումային արժեքերի վերագնահատմ. պահուստ	Գլխավոր պահուստ	Զբաշխական շահույթ	Ընդունելի սփական
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ. (սուոգված)	52,227,200	51	4,727,194	720,128	2,743,542	17,124,995
Հնդամենը համապարփակ եկամուտ Շահույթ ժամանակաշրջանի համար Հատկացում գլխավոր պահուստին Այլ համապարփակ եկամուտ Հողածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վճառ					10,178,412	10,178,412
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի					480,058	(480,058)
Շահույթ կամ վճառ փոխանցված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի					(526,825)	(526,825)
Հնդամենը հողածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վճառ					(144,880)	(144,880)
Հողածներ, որոնք չեն վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վճառ Փոխացում վերագնահատման պահուստներից դեպի շրաշխաված շահույթ					(671,705)	(671,705)
Հնդամենը հողածներ, որոնք չեն վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վճառ					(124,652)	124,652
Հնդամենը այլ համապարփակ եկամուտ					(124,652)	(671,705)
Հնդամենը համապարփակ եկամուտ ժամանակաշրջանի համար					(124,652)	(671,705)
Գործառնությունների բանկի սփականատերին հետ					480,058	9,823,006
Սովորական բաժնետումների բողարկում						9,506,707
Արտօնյալ բաժնետումների բողարկում Հայտարարված շահարաժիններ						(160,002)
Հնդամենը գործառնություններ սփականատերին հետ						(160,002)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ. (սուոգված)	52,227,200	51	4,602,572	48,423	3,223,600	26,788,000
			02566492			

Անանյան Արտակ
Վարչության նախագահ
Հաստատված է 14.01.2022թ.

Ակտստույգան Հովհաննես
Գլխավոր հաշվապահ

Ardshinbank

«Արդշինբանկ»ՓԲԸ

Սեփական կապիտալու փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

Բաժնետիրակ. կապիտալ	Էմիսիոն նկամուտ	Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ	Ներդրումային արժեքերի վերագնահատմ. պահուստ	Գլխավոր պահուստ	Զբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ. (ստուգված)	52,227,200	51	4,602,542	48,423	3,223,600	26,788,000
Ընդամենը համապարփակ նկամուտ	-	-	-	-	-	86,889,816
Ծահույթ ժամանակաշրջանի համար Հատկացում գլխավոր պահուստին Այլ համապարփակ նկամուտ	-	-	-	-	13,653,953 (508,921)	13,653,953 (508,921)
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վճառ	-	-	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գույն փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	343,615	-	(343,615)
Ծահույթ կամ վճառ փոխանցված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գույն փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	39,028	-	39,028
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վճառ	-	-	-	(304,587)	-	(304,587)
Հոդվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վճառ Փոխացում վերագնահատման պահուստներից դեպի չբաշխված շահույթ	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վճառ	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը այլ համապարփակ նկամուտ	-	-	-	(304,587)	-	(304,587)
Ընդամենը համապարփակ նկամուտ	-	-	-	-	-	-
Գործառնություններ Բանկի սեփականատերերի հետ	-	-	-	(304,587)	508,921	13,145,032
Սովորական բաժնետոմսերի բողարկում Արտօնյալ բաժնետոմսերի բողարկում Հայտարարված շահարաժեքներ	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ. (ստուգված)	52,227,200	4,602,542	(256,163)	3,732,521	39,762,972	100,069,124

Անանյան Վրտակ
Հարչության նախագահ
Հաստատված է 14.01.2022թ.

Մարտիրյան Հովհաննես
Գլխավոր հաշվապահ

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ**

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Արդյունաբերական» ՓԲԸ-ն («Բանկ») հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 2003թ.-ին: Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաջիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեքներով ու արտաքինով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ:

Բանկն ունի 62 մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Գրիգոր Լուսավորչի փ. 13 և 13/1: Բանկի աշխատողների միջին քանակը 2021թ. չորրորդ եռամյակի դրությամբ 1,302 է (2020 թ. չորրորդ եռամյակ՝ 1,307):

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի մայր կազմակերպությունն է «Արինս Գրուպ» ՍՊԸ-ն (նախկինում «Բիզնես ներդրումների կենտրոն» ՍՊԸ-ն): Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում պրն. Կարեն Սաֆարյանը, ով մասնակցություններ ունի Բանկի հետ շառնչվող այլ կազմակերպություններում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնարանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու ֆինանսական խոշորագույնների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվորյուններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության դեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել դեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ֆինանսական հաշվետվորյունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվորյունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀԾՍՍ») պահանջների համաձայն:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

(ը) Զախման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվորյունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով հաշվառվող հոդի և շենքների:

(զ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի և վերջինիս դուստր կազմակերպության ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվորյունների ներկայացման արժույթը:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(ը) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվորյունները ՖՀՍՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար դեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացման գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Էական անորոշ գնահատումների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ կատարած կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- Վարկերի արժեզրկման գնահատում – ծանոթագրություն 13,
- բռնագանձված ակտիվների արժեզրկման գնահատում – ծանոթագրություն 13,
- շենքների վերագնահատում – ծանոթագրություն 15

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է այս ֆինանսական հաշվետվորյուններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կատարվում են այլ նշումներ:

(ա) Արտարժույթ

(ի) Արտարժույթով գործադրներ

Արտարժույթով իրականացված գործադրները փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ**

Դրամային հոդվածների գծով արտադրությունը իրականացված գործառնություններից առաջացած օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբում փունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույթի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումն ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրույթամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված փունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Արտադրությունը արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են փունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրույթամբ սահմանված փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտադրությունը արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են փունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրույթամբ սահմանված փոխարժեքով:

Վերափոխարկման արդյունքում առաջացող արտադրութային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացող տարբերությունների, բացի այս դեպքերից, եթե տարբերությունն առաջանում է արժեգրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված արտադրութային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(թ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ քորադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահպող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահպող պարտադիր պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում ենք ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունում:

Գ) ՖՀՍՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»

2014թ. հուլիսին ՀՀ ՍՍՍԽ-ն հրապարակել է ՖՀՍՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտի վերջնական տարբերակը: ՖՀՍՍ 9-ը գործում է 2018թ. հունվարի 1-ից:

Այն փոխարինում է ՀՀ ՍՍՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտը:

Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը 2018թ. հունվարի 1-ից

ՖՀՍՍ 9-ի կիրառման արդյունքում առաջացող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունները ճանաչվել են շբաշխված շահույթի և պահուստների կազմում 2018թ. հունվարի 1-ի դրույթամբ:

Դասակարգում – Ֆինանսական ակտիվներ

ՖՀՍՍ 9-ը նախատեսում է նոր մոտեցում ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման համար, որն արտացոլում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակներում կառավարվում են ակտիվները և դրանց հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրերը: ՖՀՍՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների երեք հիմնական դաս՝

ա) ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ,

բ) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ,

գ) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ:

Ստանդարտի համաձայն՝ ՀՀ ՍՍՍ 39-ով սահմանված մինչև մարման ժամկետը պահպող ֆինանսական ակտիվների, փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների դասերն այլև չեն գործում: Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասվում է նշված դասերից որևէ մեկին:

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ**

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» այն դեպքում, երբ այն չի դասակարգվում որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև) և ոչ էլ որպես ԻԱԱՀՖԱ չափվող (ինչպես նկարագրված է ստորև): Բացի այդ, սկզբնական ճանաճշման ժամանակ Ընկերությունը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել որպես ԻԱԱՀԿ չափվող ցանկացած ֆինանսական ակտիվ, որը բավարարում է ամորտիզացված արժեքով չափվելու կամ ԻԱԱՀՖԱ չափվելու համար ներկայացվող պահանջները, եթե այդպես անելը վերացնում կամ նաշանակալիորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունը, որն այլպես կարող էր առաջանալ:

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող» (ԻԱԱՀՖԱ), եթե այն բավարարում է հետևյալ երկու պայմաններին և նախորոշված չէ որպես ԻԱԱՀԿ չափվող՝

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն ապահովվում է ինչպես պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելով, այնպես էլ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով, և
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են, և
- սկզբնական ճանաճշման պահին բաժնային գործիքը, որը չի պահվում առևտրական նպատակներով, կարող է անդառնախորեն նախորոշվել որպես ԻԱԱՀՖԱ չափվող: Այդպիսի ընտրությունը կատարվում է գործիք առ գործիք հիմունքով:

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես «ամորտիզացված արժեքով չափվող», եթե այն բավարարում է հետևյալ երկու պայմաններին և նախորոշված չէ որպես ԻԱԱՀԿ չափվող՝

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն է պահել ակտիվները պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելով համար, և
- դրա պայմանագրային պայմանները սահմանված ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի նկատմամբ տոկոսների վճարումներ են:

Դասակարգում – Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով (ԻԱԱՀԿ) չափվող կամ որպես այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

ԻԱԱՀԿ ֆինանսական պարտավորություններ. Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ԻԱԱՀԿ չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական պարտավորությունը պահվում է առևտրական նպատակներով կամ դասակարգվում է որպես ԻԱԱՀԿ չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում կարճաժամկետ կտրվածքով հետզննան նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաճշման պահին այն կազմում է Ընկերության կողմից համատեղ դեկավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը չի նախատեսված կամ օգտագործվում որպես հեղափորման գործիք:

Առևտրական նպատակներով չպահվող ֆինանսական պարտավորությունը կարող է ճանաճման պահին դասակարգվել որպես ԻԱԱՀԿ չափվող, եթե՝

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ**

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգայիրեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ
- ֆինանսական պարտավորությունը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, ընկերության վաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- Այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսը և ողջ պայմանագրի (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգվում է որպես **ԻԱԾԿՎ չափվող:**

ԻԱԾԿՎ չափվող ֆինանսական պարտավորությունները ներկայացվում են իրական արժեքով, իսկ դրանց վերաչափումից առաջացնող օգուտները կամ կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ իրական արժեքի փոփոխության՝ պարտավորության պարտքային ռիսկին վերաբերելի մասից, որը ներկայացվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ. այլ ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, առանց գործարքի ծախսերի:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդ՝ տոկոսային ծախսը ճանաչելով արդյունավետության հիմունքով:

Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույթն այն տոկոսադրույթն է, որը ճշգրտորեն զեղչում է ապագա գնահատված կանխիկ վճարումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույթի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարզեավճարներ կամ զեղչեր) ֆինանսական պարտավորության ակնկապող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ (ըստ անհրաժեշտության) ավելի կարճ ժամանակահատվածում հասցնելով սկզբնական ճանաչման պահին առկա գուտ հաշվեկշռային արժեքին:

(i) Ժամանակում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորունում, եթե Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են առք ու վաճառքի ամսաթվի դրությամբ:

(iv) Ամորտիզացված արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը՝ հանած արժեգրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ

(v) Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեքն այն գինն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսաթվի դրությամբ հիմնական շուկայում կամ, վերջինիսի բացակայության դեպքում, ամենաբարենպաստ շուկայում, որին մուտքի հնարավորություն ունի Բանկը նշված ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորության իրական արժեքն արտացոլում է վերջինիս չկատարման ռիսկը:

Հնարավորության դեպքում, Բանկը չափում է գործիքի իրական արժեքը՝ կիրառելով այդ գործիքի համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները: Շուկան համարվում է ակտիվ, եթե ակտիվի կամ պարտավորության գծով գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և բավարար ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար:

Ակտիվ շուկայում գնանշվող գնի բացակայության դեպքում, Բանկը կիրառում է գնահատման մեթոդներ՝ դիտարկելի տվյալների օգտագործումն առավելագույնի և ոչ դիտարկելի տվյալների օգտագործումը նվազագույնի հասցնելու նպատակով: Ընտրված գնահատման մեթոդը ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները կատարում են գնահատման այնպիսի մեթոդի վրա, որն օգտագործում է միայն դիտարկելի տվյալները, այս ֆինանսական գործիքի սկզբնական չափումն իրականացվում է իրական արժեքով ճշգրտված սկզբնական ճանաչման պահին իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարրերության հետաձգումով: Հետագայում, տարրերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ այն պահից, եթե գնահատումն ամբողջովին հիմնավորվում է շուկայի դիտարկելի տվյալներով կամ գործարքն ավարտվում է:

Եթե իրական արժեքով չափվող ակտիվը կամ պարտավորությունն ունի պահանջարկի և առաջարկի գին, ապա Բանկը չափում է ակտիվները և երկար դիրքերը պահանջարկի գնով, իսկ պարտավորությունները և կարճ դիրքերը՝ առաջարկի գնով:

Բանկը ճանաչում է իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, որի ընթացքում կատարվել են այդ փոփոխությունները:

(vi) Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, եթե ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ եթե փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ոխակերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ոխակերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, եթե պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ**

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորություն ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապահանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապահանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ներքարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը: Եթե Բանկը ձեռք է բերում իր սեփական պարտքը, ապա այն դուրս է բերվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունից, և պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ու վճարված հատուցման տարբերությունը ներառվում է պարտքի ժամկետից շուտ մարման արդյունքում առաջացած շահույթում կամ վնասում:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

(vii) Հետզննան և հակադարձ հետզննան պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզննան պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում՝ «քանիկերի ավանդներ և մնացորդներ» հոդվածում: Վաճառքի և հետզննան գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնած ակտիվները վաճառվում են երրորդ ամնանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահպող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզննան պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ՝ «քանիկերին տրված վարկեր» հոդվածում: Զերքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնած ակտիվները վաճառվում են երրորդ ամնանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահպող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(vii) Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորությունում ներկայացվելով գուտ գումարով, միայն այն դեպքում, եթե Բանկն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու ներկայումն իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Բանկն ունի հաշվանցում կատարելու ներկայումն իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականու գործունեության և թե՛ Բանկի ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ

(η) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև: Եթե հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Ենթերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա հողի և շենքերի իրական արժեքների շարժից: Եթե շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Եթե շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողի գծով մաշվածությունը չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

– շենքեր	15-ից 50 տարի
– սարքավորումներ	5-ից 7 տարի
– տնտեսական գույք	5 տարի
– փոխադարձմիջոցներ	5 տարի
– վարձակալված գույքի բարելավում	օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալված ժամկետից նվազագույնը

(t) Οչ նյութական ակտիվներ

Զեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ժամսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ժամսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 1-ից 10 տարի:

(q) Քոնազանձված գույք

Քոնազանձված գույքը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

(t) Արժեզրկում – Ֆինանսական ակտիվներ, վարկային պարտավորվածություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ**

ՖՀՍՍ 9-ը փոխարինում է ՀՀՍՍ 39-ով սահմանված «Վրած վճար» մոդելը «սպասվող պարտքային վճար» մոդելով, որի համար պահանջվում են էական դատողություններ այն մասին, թե ինչպիսի ազդեցություն կունենան տնտեսական գործուները սպասվող պարտքային վճար վրա, որը կորոշվի հավանականության հիմունքով: Արժեգորկման նոր մոդելը կիրառելի է ամորտիզացված արժեքով չափվող և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների, վարածակալության գծով ստացվելիք գումարների, որոշ վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երշախավորության պայմանագրերի նկատմամբ: ՖՀՍՍ 9-ի համաձայն՝ արժեգորկման գծով պահուստը ճանաչվում է կամ հաջորդ 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վճար կամ ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վճար հավասար չափով: Ֆինանսական գործիքի գործողության ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վճար իրենց ներկայացնում է այն սպասվող պարտքային վճարը, որն առաջանում է պարտավորությունների նկատման բոլոր դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսաթիվից հետո 12 ամսվա ընթացքում:

Ֆինանսական ակտիվի գծով ճանաչվող սպասվող պարտքային վճար սկզբնական գումարը հավասար է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վճար (բացառությամբ որոշ առևտրական դեբյուտուրական պարտքերի և վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների, պայմանագրային ակտիվների, կամ ձեռքբերված կամ ստեղծած արժեգորկված ֆինանսական ակտիվների): Եթե ֆինանսական գործիքի գծով վարկային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաշման պահից, վճար գծով պահուստը չափվում է գործիքի ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վճարի հավասար չափով:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով ճանաչվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վճար, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ակտիվներ, ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով վարկային ռիսկն էականորեն աճել է սկզբնական ճանաշման պահից, սակայն չի գրանցվել պարտավորությունների չկատարման դեպք, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ակտիվներ և ֆինանսական ակտիվները, որոնց գծով պարտավորությունները չեն կատարվել կամ գրանցվել է այլ հանգամանքներով պայմանավորված արժեգորկում, դիտարկվում են որպես 3-րդ փուլի ակտիվներ:

Սպասվող պարտքային վճար չափումը պետք է լինի ակնողմնակալ և հիմնված լինի հավանականության գործոնի վրա, պետք է արտացոլի փորի ժամանակային արժեքը և ներառի ողամբությունը ու հիմնավորված տեղեկատվություն նախկինում տեղի ունեցած դեպքերի, ընթացիկ պայմանների և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումների վերաբերյալ, որը հասանելի է առանց անհարկի ժախսերի կամ ջանքերի: ՖՀՍՍ 9-ի համաձայն՝ պարտքային վճարը ճանաշման պահից վաղ քանի պահուստը գումարում է ՀՀՍՍ 39-ով, որի արդյունքում մեծանում է շահույթի կամ վճարի փոփոխականությունը: Դա կարող է հանգեցնել նաև արժեգորկման գծով պահուստի աճին, քանի որ բոլոր ֆինանսական ակտիվները կգնահատվեն առնվազն 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վճար տեսանկյունից, և ֆինանսական ակտիվների խումբը, որի համար կիրառելի կլինի գործիքի ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վճարը, հավանաբար ավելի մեծ կլինի այն խմբից, որի համար առկա կլինի արժեգորկման անկողմնակալ վկայություն՝ համաձայն ՀՀՍՍ 39-ի:

Սպասվող պարտքային վճար հաշվարկի համար կիրառվում է պարտավորությունների չկատարման հավանականություն x պարտավորությունների չկատարման արդյունքում առաջացող վճար x պարտքի գումարը պարտավորությունների չկատարման պահին (PD x LGD x EAD) մոտեցումը (առնվազն որոշ պորտֆելների համար)՝ կախված ֆինանսական ակտիվի տեսակից, ֆինանսական ակտիվի դասակարգման փուլից՝ ըստ ՖՀՍՍ 9-ի դասակարգման, առանձին կամ հավաքական հիմունքով գնահատումից և այլ գործուներից:

(ը) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, եթե Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ**

պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն է ական է, պահուստները որոշվում են գեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղչման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

(թ) Վարկային պարտավորվածություններ

Բնականուն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկային պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները, ինչպես նաև տրամադրում է վարկային ապահովագրման այլ տեսակներ:

Ֆինանսական երաշխավորություններն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխադրույնեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վճարները, որոնք նա կլրեր, եթե առանձին պարտապանն ի վիճակի չիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունը սկզբնապես ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխավորության գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխավորությունների գծով կորուստների պահուստը և վարկային այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, եթե գոյություն ունի վճար կրելու հավանականություն և այդ վճարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխավորության գծով պարտավորությունները և վարկային այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում: Վարկային պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների:

- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վճարի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ,
- եթե Բանկն ունի իր վարկավորման պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարծ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դասում գտնվող բոլոր վարկավորման պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկային պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմնանքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորություններ:

(ժ) Քաժնետիրական կապիտալ

(ի) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Ծահարաժիններ

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ**

Չահարամիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահարամիններն արտացոլվում են որպես չքաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

(ի) Հարկում

Չահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Չահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող եկամտի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները: Ընթացիկ հարկի գծով վճարվելիք գումարները ներառում են նաև շահարամինների գծով առաջացող հարկային պարտավորությունները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվորյունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարրերությունների համար՝ հարկային նպատակների հետ չնվազեցվող գույնին, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա, ժամանակավոր տարրերություններ, որոնք վերաբերում են այն դրույթ կազմակերպություններում, ասոցիացված կազմակերպությունում և համատեղ ձեռնարկություններում կատարված ներդրումներին, որտեղ մայր կազմակերպությունը հնարավորություն ունի վերահսկել ժամանակավոր տարրերության հակադարձան ժամկետները և հավանական է, որ ժամանակավոր տարրերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլվում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Բանկն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարրեր հարկատուներից, սակայն Բանկը մտադիր է հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվներն իրացնել գուտ իմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկերի այն դրույթները, որոնք ակնկալվում են, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարրերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ իհմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ**

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վճասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկի գծով համապատասխան օգուտը կարող է իրացվել:

Ընթացիկ և հետաձգված հարկի գումարը որոշելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում անորոշ հարկային դիրքերի ազդեցությունը: Բանկը գտնում է, որ հարկային պարտավորությունների գծով հաշվեգրությունները բավարար են բոլոր չստուգված հարկային տարիների համար, իիմք ընդունելով բազմարիվ գործոնների իր գնահատականը, այդ թվում՝ հարկային օրենսդրության մեկնաբանությունները և նախկին տարիների փորձը: Այս գնահատականը հիմնված է գնահատումների և ներարկությունների վրա և կարող է ներառել մի շարք դատողություններ ապագա իրադարձությունների վերաբերյալ: Կարող է ի հայտ գալ նոր տեղեկատվություն, որից ելենով Բանկը կարող է փոխել իր դիրքորոշումը գոյություն ունեցող հարկային պարտավորությունների բավարար լինելու մասին: Հարկային պարտավորությունների նման փոփոխություններն ազդեցություն կունենան հարկային ծախսների վրա այն ժամանակաշրջանում, որում կատարվել է նման գնահատումը:

(լ) Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վճասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահույթաբերության անքածան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վճասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս: Գործառնական վարձակալության գծով վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վճասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

(իս) Սեգմենտային հաշվետվորյուններ

Գործառնական սեգմենտը Բանկը բաղադրիչն է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույցներ և կրել ծախսեր (ներառյալ նույն Բանկի այլ բարարիչների հետ գործառնություններին վերաբերող հասույցները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են զիսավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեգմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և վերջինիս գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի համար առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն:

(ծ) Հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, այդ ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ չեն գործում 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվորյունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր են, որ ազդեցություն կունենան Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործունեության վրա: Բանկը մտադիր է կիրառել նշված ստանդարտները և փոփոխությունները, եթե վերջիններս նույն ուժի մեջ:

ՖՀՍՍ 16 «Վարձակալություն»

ՖՀՍՍ 16 «Վարձակալություն» ստանդարտը (այսուհետ՝ ՖՀՍՍ 16) սահմանում է մեկ՝ հաշվեկռային հաշվառման մոդել վարձակալության համար: Վարձակալը ճանաչում օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվը, որն իրենից ներկայացնում է ելակետային ակտիվն օգտագործելու իրավունք, և վարձակալության գծով պարտավորությունը, որն իրենից ներկայացնում է վարձավճարների վճարման պարտականություն: Նախատեսված են բացառություններ կարծամկետ վարձակալության և ցածր արժեք ունեցող միավորների վարձակալության համար: Վարձատուի համար հաշվառման ներկայիս

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ**

մոտեցումը չի փոփոխվում, վարձատուն շարունակում է դասակարգել վարձակալությունը ֆինանսական և գործառնական դասերի:

ՖՀՍՍ 16-ը փոխարինում է ՀՀՍՍ 17 «Վարձակալություն», ՖՀՍՍԿ մեկնաբանություն 4 «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում», ՍՍԿ մեկնաբանություն 15 «Գործառնական վարձակալություն. իրախուսող պայմաններ» և ՍՍԿ մեկնաբանություն 27 «Վարձակալության իրավական ձև ներառող գործարքների բովանդակության գնահատումը» սահմանված վարձակալության հաշվառման ուղեցույցները:

ՖՀՍՍ 16-ը գործում է 2019թ. հունվարի 1-ից կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ՝ նաև ՖՀՍՍ 15 «Հաճախորդների հետ պայմանագրերից հասույթ» ստանդարտը ՖՀՍՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին կամ դրանից առաջ կիրառելու պայմանով:

Բանկը արտացոլում է իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ՖՀՍՍ 16-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունը : Ներկա պահին բացահայտված առավել էական ազդեցությունը կայանում է նրանում, որ Բանկը ճանաչում է ակտիվներ և պարտավորություններ տարածքների գործառնական վարձակալության պայմանագրերի գծով: Բացի այդ, փոխվել է վարձակալության այդ պայմանագրերի գծով ճանաչվող ծախսների բնույթը, քանի որ ՖՀՍՍ 16-ի համաձայն, պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում վարձակալության ծախսները գծային հիմունքով ճանաչելու փոխարեն, Բանկը արտացոլում է ակտիվից օգտվելու իրավունքի մաշվածության գծով ծախսները և վարձակալության գծով պարտավորություններին վերաբերող սովորական ծախսները: Բանկը դեռ չի որոշել, թե արդյոք այն կօգտվի ստանդարտով նախատեսված ոչ պարտադիր պարզեցումներից:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	01.10.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.01.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.10.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ	01.01.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ
Տոկոսային եկամուտ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14,332,956	59,936,083	17,282,810	62,509,258
Բրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	206,322	892,567	259,486	1,023,082
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,429,325	7,556,358	1,166,218	3,905,849
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր ու փոխատվորյուններ	601,003	2,121,362	384,554	1,341,287
Այլ	937,260	4,151,391	(430,730)	342,849
	18,506,866	74,657,761	18,662,338	69,122,325
Տոկոսային ծախս				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	5,284,790	19,418,755	4,116,089	17,862,675
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ և այլ փոխառություններ	3,275,682	12,961,017	2,908,912	10,651,733
Թողարկված պարտքային արժեքներ	3,156,150	12,372,394	2,820,529	9,824,200
Տոկոսային ծախս վարձակալությունից (ՖՀՍՍ 16)	38,325	155,272	43,542	177,193
	11,754,947	44,907,438	9,889,072	38,515,801

5 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	01.10.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.01.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.10.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ	01.01.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ
Կանխիկացման, հաշիվների և հեռահար համակարգների սպասարկման ծառայություններ				
Դրամային փոխանցումներ	702,930	2,748,744	795,921	2,584,750
Պլատֆորմ բարտերի սպասարկման ծառայություններ	483,116	1,752,309	425,123	1,475,755
Երաշխիքների և ակրեդիտիվների թողարկում	215,079	854,554	719,680	1,346,391
Այլ	224,934	1,340,149	(109,029)	818,310
	93,838	301,176	84,275	351,087
	1,719,897	6,996,932	1,915,969	6,576,293

6 Չուտ եկամուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	01.10.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.01.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.10.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ	01.01.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ
Օգուտ սփոք գործարքներից				
Օգուտ (վճառ) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	1,734,533	5,070,671	1,269,078	3,925,972
	(109,530)	281,638	(1,373,072)	(770,696)
	1,625,003	5,352,310	(103,994)	3,155,276

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

7 Արժեզրկումից կորուստներ

	01.10.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.01.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.10.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ	01.01.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	2,962,021	12,430,577	7,531,153	15,626,153
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(1,432,502)	(1,432,693)	(35,244)	5,162
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	(116,167)	(484,680)	-	-
Դուրս գրված ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-
	1,413,353	10,513,204	7,495,909	15,631,315

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է հետևյալ երկու մեծությունների համար պատրաստ պահուստի տարեսկզբի և տարեվերջի դրությամբ մնացորդներն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի և «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստ» հոդվածը շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվորյունում:

31.12.2021

հազ. դրամ	Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք	Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ	Այլ	Ընդամենը
	(3,938,857)	(6,472,051)	1,917,373	(8,493,535)
	(598,159)	(1,504,806)		(2,102,965)
Հանրագումար	(4,537,016)	(7,976,857)	1,917,373	(10,596,500)
		83,296		83,296
Ընդամենը	(4,537,016)	(7,893,562)	1,917,373	(10,513,205)

31.12.2020

հազ. դրամ	Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք	Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ	Այլ	Ընդամենը
	(5,216,415)	(5,770,253)	431,637	(10,555,031)
	(1,196,390)	(3,554,218)	(436,799)	(5,187,407)
Հանրագումար	(6,412,805)	(9,324,471)	(5,162)	(15,742,438)
		111,123		111,123
Ընդամենը	(6,412,805)	(9,213,348)	(5,162)	(15,631,315)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է սպասվող պարտքային վճարի գծով պահուստի տարեսկզբի և տարեվերջի դրույթամբ մնացորդների համադրումն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի: 2020թ. համարելի տեղեկատվությունն իրենից ներկայացնում է պարտքային վճարների գծով պահուստը և արտացոլում է չափման հիմունքները ՀՀՍՍ 39 համաձայն:

հազ. դրամ	31.12.2021			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,160,730	3,584,741	1,471,575	7,217,046
Փոխանցում 1-ին փուլ	25,132	(8,194)	(16,938)	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(11,265)	36,750	(25,485)	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(4,506)	(389,005)	393,511	-
Կորսարի պահուստի գուտ վերաչափում	(947,951)	(103,557)	(75,730)	(1,127,238)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	523,319	71,890	2,949	598,159
Չուտ դուրսգրումներ *		(24)	(92,729)	(92,752)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր	1,745,458	3,192,602	1,657,154	6,595,214

հազ. դրամ	31.12.2021			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,907,986	1,773,259	8,651,159	14,332,404
Փոխանցում 1-ին փուլ	710,875	(213,672)	(497,203)	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(164,605)	650,834	(486,228)	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(515,646)	(1,086,274)	1,601,919	-
Կորսարի պահուստի գուտ վերաչափում	(2,365,412)	565,188	(6,497,943)	(8,298,167)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	680,315	568,297	256,194	1,504,806
Չուտ դուրսգրումներ *	268	80,846	2,181	83,296
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր	2,253,782	2,338,478	3,030,079	7,622,339

հազ. դրամ	2020*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,166,887	1,065,433	3,964,161	6,196,481
Փոխանցում 1-ին փուլ	10,281	(9,366)	(915)	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(100,633)	102,547	(1,914)	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(10,805)	(13,802)	24,607	-
Կորսարի պահուստի գուտ վերաչափում	(69,556)	2,238,970	3,047,001	5,216,415
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,048,641	8,652	139,097	1,196,390
Արտարժույթի փոխարժեքի մասով ճշգրտումներ	115,915	192,307	407,774	715,996
Դուրսգրումներ *	-	-	(6,108,236)	(6,108,236)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբեր	2,160,730	3,584,741	1,471,575	7,217,046

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ

հազ. դրամ	2020*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ				
Սնացորդ առ 1 հունվարի	3,030,493	1,240,111	3,840,023	8,110,627
Փոխանցում 1-ին փուլ	173,085	(147,724)	(25,361)	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(122,851)	129,739	(6,888)	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(633,785)	(937,908)	1,571,693	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաշափում	(307,647)	825,833	6,225,147	6,743,333
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,698,809	631,499	1,223,910	3,554,218
Վրտարժույթի փոխարժեքի մասով ճշգրտումներ	69,883	31,709	327,179	428,771
Դուրսգրումներ *	-	-	(4,504,543)	(4,504,543)
Սնացորդ առ 31 դեկտեմբերի	3,907,987	1,773,259	8,651,160	14,332,406

* Այլուսակներում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական անձանց և անհատների համար նախատեսված որոշ գործիքների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվորթյան հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

8 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.10.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.01.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.10.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ	01.01.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	364,043	1,455,142	368,764	1,423,454
Լիգինգի գծով ծախս	3,190	23,072	81,251	305,356
Հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	124,165	1,239,640	279,784	707,149
Գովազդի, շուկայավարման և գործակալական ծախսեր	150,670	545,611	55,711	307,612
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամ	134,179	495,169	119,012	480,732
Անվտանգության ծառայություն	100,336	390,397	97,346	386,930
Վարկերի հավաքագրման և տրամադրման ծախսեր	196,767	543,738	45,146	190,081
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	90,795	378,067	97,543	353,591
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	77,220	276,162	66,499	251,674
Ծրագրային ապահովման ծախսեր	158,269	596,084	143,711	482,427
Կոմունալ և գրասենյակի պահպանման ծախսեր	39,538	177,882	36,127	151,790
Ապահովագրություն	105,193	447,896	100,604	401,503
Կանխիկի փոխադրման ծախսեր	39,793	140,386	33,878	133,685
Մասնագիտական ծառայություններ	95,203	252,159	74,773	194,225
Գործուղման ծախսեր	28,493	81,719	17,464	51,564
Գրասենյակային ծախսեր	31,738	91,857	20,100	83,711
Բարեգործություն և հովանավորություն	-	998	60,335	139,155
Այլ	179,043	582,289	110,600	475,870
	1,918,635	7,718,268	1,808,648	6,520,509

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ

9 Հահութահարկի գծով ծախս

	01.10.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.01.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	01.10.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ	01.01.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ
Հահութահարկի գծով ծախս	(1,533,154)	(2,616,055)	144,289	(17,009)
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացնում և հակադարձման արդյունքում	565,690	(60,319)	67,604	(1,712,450)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	(967,464)	(2,676,374)	211,893	(1,729,459)

Գործող հարկային դրույթի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանների համար

	01.10.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	%	01.01.2021թ.- 31.12.2021թ. հազ. դրամ	%	01.10.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ	%	01.01.2020թ.- 31.12.2020թ. հազ. դրամ	%
Հահույթ նախքան հարկումը	4,615,230		16,330,328		(512,604)		11,907,871	
Հահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	(830,741)	(18.0)	(2,939,459)	(18.0)	92,269	(18.0)	(2,143,417)	(18.0)
Չհարկվող եկամուտ (չնվազեցվող ծախսեր)	(136,723)	(3.0)	263,085	1.6	119,624	(23.3)	413,958	(3.5)
	(967,464)		(2,676,374)		211,893		(1,729,459)	

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվորությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ/(պարտավորություններ) 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն: Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված ժամանակատվածների ընթացքում:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ

հազ. դրամ	1 հունվարի 2021թ.	Ծահույթում կամ վճասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.
Ներդրումային արժեքեր	188,149	(71,786)	66,861	183,223
Հաճախորդներին տրված վարկեր	753,082	(112,423)	-	640,659
Հիմնական միջոցներ	(1,278,054)	(186,323)	-	(1,464,377)
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	(43,575)	148,255	-	104,680
Բռնագանձված գույք	712,273	(130,273)	-	582,000
Այլ ակտիվներ	(359,221)	(122,413)	-	(481,634)
Այլ պարտավորություններ	(26,739)	414,643	-	387,904
	(54,085)	(60,320)	66,861	(47,544)

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	Ծահույթում կամ վճասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.
Ներդրումային արժեքեր	(113,285)	153,987	147,447	188,149
Հաճախորդներին տրված վարկեր	2,307,102	(1,554,020)	-	753,082
Հիմնական միջոցներ	(1,188,621)	(89,431)	-	(1,278,052)
Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ	49,468	(93,043)	-	(43,575)
Բռնագանձված գույք	754,072	(41,799)	-	712,273
Այլ ակտիվներ	(213,885)	(145,336)	-	(359,221)
Այլ պարտավորություններ	(83,933)	57,192	-	(26,741)
	1,510,918	(1,712,450)	147,447	(54,085)

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

հազ. դրամ	01.01.2020-31.12.2020			01.01.2021-31.12.2021		
	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հետոն	Գումարը մինչև հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հետոն
Պարտքային ներդրումային արժեքերի իրական արժեքի գույտ փոփոխություն	(642,469)	115,644	(526,825)	(419,042)	75,428	(343,615)
Ծահույթ կամ վճաս փոխանցված պարտքային ներդրումային արժեքերի իրական արժեքի գույտ փոփոխություն	(176,683)	31,803	(144,880)	47,595	(8,567)	39,028
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	(819,152)	147,447	(671,705)	(371,447)	66,861	(304,587)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

10 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկրում	13,965,791	12,552,204
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	186,993,529	73,749,148
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	-	20,004,094
Ավանդներ բանկերում	-	-
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Ա- -ից Ա+ վարկանիշով	13,069,013	16,187,885
- ԲԲԲ- -ից ԵԲԲ+ վարկանիշով	57	2,584,893
- ԲԲ- -ից ԵԲ+ վարկանիշով	96,871	40,756
- Բ- -ից Բ+ վարկանիշով	2,855,766	309
- առանց վարկանիշի	131,265	201,202
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	16,152,971	19,015,045
Սպասվող պարտային վճարություն գծով պահուստ	(143)	(188)
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	217,112,148	125,320,303

Նոստրո հաշիվները ներառում են ոչ տոկոսակիր պարտադիր նվազագույն պահուստը, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն: Այս պահուստների ելքագրումը սահմանափակված չէ:

Վարկերի որակական ցուցանիշները բացահայտելիս՝ Բանկն օգտագործում է Standard&Poor's վարկանիշային գրումակալորյան վարկանիշները:

2021թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը մեկ բանկում ունի (2020թ. դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ մեկ բանկ) տեղաբաշխված միջոցներ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցների, որի մնացորդը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համախառն հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 12,091,010 հազար դրամ (2020թ դեկտեմբերի 31-ին՝ 15,248,472 հազար դրամ):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

11 Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեքներ	14,171,537	5,004,095
Կորպորատիվ պարտասումներ	2,376,482	1,213,753
Ընդամենը պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	16,548,018	6,217,848
Բաժնային ներդրումներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսներ	215,737	210,418
	16,763,755	6,428,266
Վաճառքի և հետզննան պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	-	-
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	-
ՀՀ կառավարության արժեքներ	7,870,508	12,659,884
Ընդամենը պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	7,870,508	12,659,884

Բանկն իրականացնում է արժեթղթերի վաճառքի գործարքներ հետզննան պայմանագրերի շրջանակներում և արժեթղթերի ձեռքբերման գործարքներ՝ վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակներում:

Հետզննան պայմանագրերի շրջանակներում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմերին, և Բանկը ստանում է դրանական միջոցներ դրանց դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել այս ֆինանսական ակտիվները, եթե նույնիսկ Բանկը կատարում է իր բոլոր պարտականությունները, սակայն պայմանագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթը պայմանագրի գործողության ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այս արժեթղթերի հետ կապված բոլոր ռիսկերը և հատույցները, այդ իսկ պատճառով, չի ապահանաչել դրանք: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մարելու պարտականության գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն և ներառվում է «Բանկերի պահանջներ և մնացորդներ և այլ փոխառություններ» հոդվածի կազմում (Ժանուարագրություն 17):

Այս գործարքներն իրականացվում են վարկավորման, արժեթղթերի որպես փոխատվորյուն ստանալու և տրամադրելու ստանդարտ գործառնությունների համար բնորոշ պայմաններով:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

12 Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Հակադարձ հետգննան պայմանագրեր միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	12,036,713	18,549,911
Հակադարձ հետգննան պայմանագրեր կապակցված կողմ հանդիսացող ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	7,173,054	6,778,967
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	14,050,130	10,072,361
Ավանդներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում գրավադրված երաշխավորությունների համար	9,406,901	17,402,224
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	1,037,000	740,000
Բանկերից ստացվելիք այլ գումարներ	315,674	139,270
Այլ	4,103,405	1,131,697
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	48,122,877	54,814,430
Պարտքային կորստի պահուստ	(122,309)	(121,910)
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված գումար վարկեր և փոխատվություններ	48,000,568	54,692,520

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ) ֆինանսական կազմակերպությանը տրամադրած միջոցներ, որի մնացորդը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 16,118,063 հազար դրամ):

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգննան պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ֆինանսական ակտիվների (ՀՀ պետական արժեքրդեր) իրական արժեքը կազմում 32,818,466 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ է 32,138,618 հազար դրամ): Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ վերագրավադրել հակադարձ հետգննան պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ֆինանսական ակտիվները:

Այս գործարքներն իրականացվում են վարկավորման, արժեթղթերի որպես փոխատվություն ստանալու և տրամադրելու ստանդարտ գործառնությունների համար բնորոշ պայմաններով:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ

13 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր		
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	<u>343,898,361</u>	<u>367,641,200</u>
Անհատներին տրված վարկեր		
Ուկու գրավադրմամբ վարկեր	45,452,274	62,894,669
Վարկային քարտեր	24,474,203	38,441,363
Հիփոթեքային վարկեր	104,066,326	62,872,639
Սպառողական և այլ վարկեր	53,730,446	61,482,532
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	<u>227,723,248</u>	<u>225,691,203</u>
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	571,621,609	593,332,403
Սպասվող պարտքային վճարի գծով պահուստ	(14,217,553)	(21,549,451)
Հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	557,404,056	571,782,952
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վճարի միջոցով չափվող վարկեր		
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	14,324,874	17,363,442
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր՝ ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վճարի միջոցով չափվող	571,728,929	589,146,394

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

31.12.2021թ**

	Փուլ 2 Պարտքային առումնվ չարժեղուկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ 12-ամյա ակնկալվող պարտքային կորուստ հազ. դրամ	Փուլ 3 Պարտքային առումնվ արժեղուկված գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստ հազ. դրամ		Զետքերված, սկզբնավորված կամ պարտքային առումնվ արժեղուկված ֆինանսական գործիք սկզբնական ճանաչման պահին հազ. դրամ	Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վճարի միջոցով չափող վարկեր Ընդամենը հազ. դրամ	
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր						
Ներքին վարկանիշներ						
Մակարդակ 1. AAA-A	156,754,611	-	-	-	-	156,754,611
Մակարդակ 2. BBB-BB	105,430,922	-	-	-	-	105,430,922
Մակարդակ 3. B	37,565,331	4,986,552	-	-	14,055,280	56,607,163
Մակարդակ 4. CCC	1,182,071	21,636,034	1,528,160	-	149,720	24,495,985
Մակարդակ 5. D	-	-	8,085,732	6,728,948	119,875	14,934,555
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	300,932,935	26,622,586	9,613,892	6,728,948	14,324,874	358,223,235
Պարտքային կորստի պահուստ	(1,745,458)	(3,192,602)	(1,657,154)	-	-	(6,595,214)
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	299,187,476	23,429,984	7,956,738	6,728,948	14,324,874	351,628,021
Անհատներին տրված վարկեր						
ոսկու գրավով համախառն վարկեր	38,473,026	3,368,822	3,610,426	-	-	45,452,274
Պարտքային կորստի պահուստ	(425,456)	(409,105)	(1,025,155)	-	-	(1,859,716)
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	38,047,570	2,959,716	2,585,271			43,592,558
Համախառն վարկային քարտեր						
Պարտքային կորստի պահուստ	19,079,991	2,294,417	2,811,770	288,025	-	24,474,203
(701,492)	(746,203)	(711,268)	-	-	-	(2,158,963)
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր	18,378,499	1,548,214	2,100,502	288,025		22,315,240
համախառն իիփոքեքային վարկեր						
Պարտքային կորստի պահուստ	101,135,767	1,147,232	1,783,327	-	-	104,066,326
(157,578)	(76,363)	(164,789)	-	-	-	(398,729)
Ընդամենը զուտ իիփոքեքային վարկեր	100,978,189	1,070,869	1,618,538	-		103,667,596

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

31.12.2021թ**

	Փուլ 2		Փուլ 3		Զեռբերված, սկզբնավորված			
	Պարտքային առումնվ շարժեղրկված ֆինանսական գործիքի		Պարտքային առումնվ արժեղրկված ֆինանսական գործիքի		կամ պարտքային առումնվ			
Փուլ 1	12-ամյա ակնկալվող պարտքային կորուստ		Ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստ		արժեղրկված ֆինանսական գործիքի ամրող ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստ		Իրական արժեքով՝ շահույրի կամ վճարի միջոցով չափվող վարկեր	Ընդամենը
հազ. դրամ	հազ. դրամ		հազ. դրամ		հազ. դրամ		հազ. դրամ	հազ. դրամ
համախառն սպառողական և այլ վարկեր անհատներին	40,417,829		5,420,741		7,891,875		-	53,730,446
Պարտքային կորստի պահուստ	(969,256)		(1,106,807)		(1,128,867)		-	(3,204,930)
Ընդամենը գուտ սպառողական և այլ վարկեր անհատներին	39,448,573		4,313,934		6,763,008		-	50,525,515
Ընդամենը անհատներին տրված համախառն վարկեր	199,106,614		12,231,212		16,097,398		288,025	227,723,248
Պարտքային կորստի պահուստ	(2,253,782)		(2,338,478)		(3,030,079)		-	(7,622,339)
Ընդամենը անհատներին տրված գուտ վարկեր	196,852,832		9,892,734		13,067,319		288,025	-
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	500,039,548		38,853,798		25,711,291		7,016,973	14,324,874
Պարտքային կորստի պահուստ	(3,999,240)		(5,531,079)		(4,687,234)			(14,217,553)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	496,040,308		33,322,718		21,024,057		7,016,973	14,324,874
								571,728,929

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ

2020թ.**

Փուլ 2	Փուլ 3	Զետրերված, սկզբնավորված	
Պարտքային առումով չարժեղուկված ֆինանսական գործիքի	Պարտքային առումով արժեղուկված ֆինանսական գործիքի	կամ պարտքային առումով արժեղուկված ֆինանսական գործիք	
Փուլ 1	գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստ	գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստ	իրական արժեկով՝ շահույրի կամ վճարի միջոցով շափկող վարկեր Ընդամենը
հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր			
Ներքին վարկանշներ			
Մակարդակ 1. AAA-A	133,741,114	-	-
Մակարդակ 2. BBB-BB	117,829,389	-	-
Մակարդակ 3. B	65,274,494	7,241,127	-
Մակարդակ 4. CCC	845,119	25,904,555	1,147,203
Մակարդակ 5. D	-	-	7,925,574
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	317,690,116	33,145,682	9,072,777
Պարտքային կորստի պահուստ	(2,160,730)	(3,584,741)	(1,471,575)
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված գուտ վարկեր	315,529,386	29,560,941	7,601,202
Անհատներին տրված վարկեր			
Ուկու գրավով վարկեր			
- ոչ ժամկետանց	52,727,801	958,139	-
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,382,882	213,333	-
- 30-89 օր ժամկետանց	-	2,261,972	19,199
- 90-179 օր ժամկետանց	-	-	2,724,668
- 180-270 օր ժամկետանց	-	-	777,340
- ավելի քան 270 օր ժամկետանց*	-	-	829,335
Ընդամենը համախառն ուկու գրավով վարկեր	55,110,683	3,433,444	4,350,542
Պարտքային կորստի պահուստ	(531,612)	(286,980)	(1,166,431)
Ընդամենը գուտ ուկու գրավով վարկեր	54,579,071	3,146,464	3,184,111

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ

2020թ.**

	Փուլ 2 Պարտքային առումնվ շարժեղղկված ֆինանսական գործիքի ամրող ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստ հազ. դրամ	Փուլ 3 Պարտքային առումնվ արժեղղկված գործիքի ամրող ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստ հազ. դրամ	Զեռքերված, սկզբնավորված կամ պարտքային առումնվ արժեղղկված ֆինանսական գործիք սկզբնական ճանաչման պահին հազ. դրամ	Իրական արժեքով՝ շահույրի կամ վնասի միջոցով չափվող վարկեր հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ	
Փուլ 1 12-ամյա ակնկալվող պարտքային կորուստ հազ. դրամ						
Վարկային քարտեր						
- ոչ ժամկետանց	28,191,864	160,443	-	288,026	-	28,640,333
- մինչև 30 օր ժամկետանց	849,380	25,834	-	-	-	875,214
- 30-89 օր ժամկետանց	93,038	1,208,024	207,126	-	-	1,508,188
- 90-179 օր ժամկետանց	-	-	2,882,129	-	-	2,882,129
- 180-270 օր ժամկետանց	-	-	1,894,688	-	-	1,894,688
- ավելի քան 270 օր ժամկետանց*	-	-	2,640,811	-	-	2,640,811
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր	29,134,282	1,394,301	7,624,754	288,026	-	38,441,363
Պարտքային կորուստի պահուստ	(1,369,994)	(538,812)	(2,736,833)	-	-	(4,645,639)
Ընդամենը գույտ վարկային քարտեր	27,764,288	855,489	4,887,921	288,026	-	33,795,724
Հիփորեքային վարկեր						
- ոչ ժամկետանց	58,364,363	217,471	-	-	-	58,581,834
- մինչև 30 օր ժամկետանց	578,476	44,978	-	-	-	623,454
- 30-89 օր ժամկետանց	146,762	781,770	93,605	-	-	1,022,137
- 90-179 օր ժամկետանց	-	-	1,307,875	-	-	1,307,875
- 180-270 օր ժամկետանց	-	-	606,078	-	-	606,078
- ավելի քան 270 օր ժամկետանց*	-	-	731,261	-	-	731,261
Ընդամենը համախառն հիփորեքային վարկեր	59,089,601	1,044,219	2,738,819	-	-	62,872,639
Պարտքային կորուստի պահուստ	(131,759)	(60,101)	(350,560)	-	-	(542,420)
Ընդամենը գույտ հիփորեքային վարկեր	58,957,842	984,118	2,388,259	-	-	62,330,219
Սպառողական և այլ վարկեր անհատներին						
- ոչ ժամկետանց	42,417,199	356,968	4,321	21,137	-	42,799,625
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,870,024	107,679	-	-	-	1,977,703
- 30-89 օր ժամկետանց	21,959	4,453,990	46,957	-	-	4,522,906
- 90-179 օր ժամկետանց	-	-	4,482,768	-	-	4,482,768
- 180-270 օր ժամկետանց	-	-	5,154,892	-	-	5,154,892
- ավելի քան 270 օր ժամկետանց*	-	-	2,544,638	-	-	2,544,638
Ընդամենը համախառն սպառողական և այլ վարկեր անհատներին	44,309,182	4,918,637	12,233,576	21,137	-	61,482,532
Պարտքային կորուստի պահուստ	(1,874,622)	(887,366)	(4,397,335)	-	-	(7,159,323)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

2020թ.**

	Փուլ 2 Պարտքային առումնվ շարժեղրկված ֆինանսական գործիքի ամրող ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստ հազ. դրամ	Փուլ 3 Պարտքային առումնվ արժեղրկված գործիքի ամրող ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստ հազ. դրամ	Զեռքերված, սկզբնավորված կամ պարտքային առումնվ արժեղրկված ֆինանսական գործիք սկզբնական ճանաչման պահին հազ. դրամ	Հրական արժեքով՝ շահույրի կամ վճարի միջոցով չափվող վարկեր Ընդամենը հազ. դրամ	Հրական արժեքով՝ շահույրի կամ վճարի միջոցով չափվող վարկեր Ընդամենը հազ. դրամ
Ընդամենը գուտ սպառողական և այլ վարկեր անհատներին	42,434,560	4,031,271	7,836,241	21,137	-
Ընդամենը անհատներին տրված համախառն վարկեր	187,643,748	10,790,601	26,947,691	309,163	225,691,203
Պարտքային կորստի պահուստ	(3,907,987)	(1,773,259)	(8,651,159)	-	(14,332,405)
Ընդամենը անհատներին տրված գուտ վարկեր	183,735,761	9,017,342	18,296,532	309,163	211,358,798
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	505,333,864	43,936,283	36,020,468	8,041,788	17,363,442
Պարտքային կորստի պահուստ	(6,068,717)	(5,358,000)	(10,122,734)		(21,549,451)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր	499,265,147	38,578,283	25,897,734	8,041,788	17,363,442
					589,146,394

* Վերը ներկայացված աղյուսակում նշված անհատներին տրված ավելի քան 270 օր ժամկետանց վարկերի համար արժեղրկումից կորուստը գրանցվում է ուղղակիորեն կրեդիտագրելով վարկի գումարը՝ առանց արժեղրկման գծով պահուստը օգտագործելու:

** Վերը ներկայացված աղյուսակում ներառված է վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների գծով վարկային պարտավորվածությունների սպասվող պարտքային վնասը:

31/12/2021

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Զեռքերված, տրամադրված կամ արժեղրկված սկզբնական ճանաչման պահին	Ընդամենը
Կորպորատիվ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող-համախառն արժեքը	317,690,117	33,145,681	9,072,777	7,732,625	367,641,200
Մնացորդ հունվարի 1-ի դրությամբ Փոխանցում 1-ին փուլ	1,908,409	(110,176)	(1,798,233)		-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(1,200,360)	1,361,099	(160,739)		-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(389,663)	(4,069,973)	4,459,635		-
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(131,467,778)	(5,133,845)	(1,037,119)	(1,003,676.65)	(138,642,419)
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվներ Դուրսգրանցներ	114,392,209	1,437,702	105,991		115,935,901
Մնացորդ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	300,932,935	26,622,586	9,613,892	6,728,948	343,898,361

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ**

31/12/2021

հազ. դրամ	Զեռքբերված, տրամադրված կամ արժեգրկված սկզբնական ճանաչման պահին					Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը	Ընդամենը	
Անհատներին տրամադրված վարկեր անորտիգացված արժեքով հաշվառվող- համախառն արժեք						
Սնացորդը հունվարի 1-ի դրույամը	187,643,748	10,790,601	26,947,692	309,162	225,691,203	
Փոխանցում 1-ին փուլ	3,239,401	(1,654,426)	(1,584,975)		-	
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(6,099,848)	8,088,704	(1,988,856)		0	
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(10,441,090)	(4,710,574)	15,151,664		-	
Ամրողությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(54,689,144)	(2,707,370)	(19,686,638)	(21,137)	(77,104,290)	
Տրամադրված կամ ձեռքբերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	79,436,082	2,125,237	712,842		82,274,161	
Չուտ դուրսգրումներ	17,465	299,040	(3,454,331)		(3,137,826)	
Սնացորդը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամը	199,106,614	12,231,212	16,097,398	288,025	227,723,248	

31.12.2020թ.

հազ. դրամ	Զեռք բերված սկզբնավորված պարտքային առումով արժեգրկված ֆինանսական գործիքներ					Ընդամենը
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Գործիքներ	Ընդամենը	
Անորտիգացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք – համախառն հաշվելցուային արժեք						
Սնացորդը առ 1 հունվարի	245,304,676	15,190,250	10,654,760	8,428,651	279,578,337	
Փոխանցում 1-ին փուլ	178,168	(147,351)	(30,817)	-	0	
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(15,610,611)	15,632,795	(22,184)	-	(0)	
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(1,216,720)	(882,100)	2,098,820	-	(0)	
Ամրողությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(108,884,352)	2,910,793	1,094,675	(696,026)	(105,574,910)	
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	197,918,955	441,295	412,679		198,772,929	
Չուտ դուրսգրումներ	-	-	(5,135,156)	-	(5,135,156)	
Սնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	317,690,117	33,145,682	9,072,777	7,732,625	367,641,201	

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

31.12.2020թ.

հազ. դրամ	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Զեռք բերված սկզբնավորված պարտքային առումնվ արժեզրկված ֆինանսական գործիքներ		Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – անհատներ – համախառն հաշվեկշռային արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի Փոխանցում 1-ին փուլ Փոխանցում 2-րդ փուլ Փոխանցում 3-րդ փուլ	164,484,297 2,717,071 (5,337,537) (14,212,272)	9,614,934 (2,598,676) 5,366,963 (4,566,295)	9,421,688 (118,395) (29,426) 18,778,567	326,176 - - -	183,847,095 0 (0) (0)	
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ Դուրսգրություններ	(44,146,527)	(1,762,128)	(188,893)	(17,013)	(46,114,561)	
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	84,138,717 - 187,643,749	4,735,803 - 10,790,601	3,588,693 (4,504,543) 26,947,691	- - 309,163	92,463,213 (4,504,543) 225,691,204	

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են վարկային գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական իմունիքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքայի որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավի ապահովում է լրացուցիչ ապահովածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և ապահովության այլ միջոցների (առանց արժեզրկման) բնույթի վերաբերյալ:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի իրական արժեքը պակաս չէ առանձին վարկերի հաշվեկշռային արժեքից: Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել՝ հետագա փոփոխությունների արտացոլելու նպատակով: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն փաստից, թե որ ամսաթվին է այն գնահատվել, եթե նման գնահատում իրականացվել է:

Սի քանի տեսակի գրավներով ապահոված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել համապատասխանում է արժեզրկման գնահատմանը: Անհատներից, այդ թվում ՓՄՁ վարկառուների բաժնետերերից, ստացված հավաստումները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չափահոված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի և ապահովության այլ միջոցների վարկեր: Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի փոխհատուցելիությունը իմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ՝ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոքագրություններ

	Հաճախորդներին տրված վարկեր, հաշվեկշռային արժեք	
	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույք	125,058,170	150,169,525
Ընթացիկ հաշիվներ	44,778,067	64,942,454
Հիմնական միջոցներ	40,956,672	52,690,695
Դրամական միջոցներ և ավանդներ	7,669,057	11,716,755
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	23,280,012	20,145,152
Կորպորատիվ երաշխավորություններ (առանց վարկանիշի)	30,422,212	24,850,928
Պետական և տեղական կառավարման մարմինների երաշխավորություններ	67,808,909	47,557,650
Պաշարներ	3,211,086	4,197,546
Այլ գրավ	7,341,131	579,616
Փոխադրամիջոցներ	1,102,705	882,810
Ուկի	-	54,465
Առանց գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	-	-
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված գուտ վարկեր	351,628,021	377,787,596

(ii) Անհատներին տրված վարկեր

Ուկու գրավադրմամբ վարկեր

Ուկու գրավադրմամբ վարկերի համար ապահովություն են ծառայում ուկյա զարդերը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ ուկու գրավադրմամբ վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 200% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Վարկային քարտեր

Վարկային քարտերով տրամադրված վարկերը գրավով ապահովված չեն:

Հիփորեքային վարկեր

Հիփորեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփորեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 70% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Գյուղատնտեսական վարկեր

Գյուղատնտեսական վարկերը հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Այլ վարկեր

Անհատներին տրված այլ վարկերի համար որպես կանոն ապահովություն են ծառայում անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ այլ վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 70% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոքագրություններ

(ii) Բռնագանձված գրավ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բռնագանձված գրավի ներառում է.

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Անշարժ գույք	5,234,035	5,042,755
Այլ ակտիվներ	2,522,347	2,825,806
Ընդամենը բռնագանձված գրավ	7,756,382	7,868,561

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բռնագանձված գրավի կազմում ներառված են 1,210,243 հազար դրամ գումարով ուսկյա իրեր (2020թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 1,625,469 հազար դրամ):

Բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարված վարկի հաշվեկշռային արժեքով: Բռնագանձումից հետո բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Արժեզրկումը գնահատվում է կիրառելով շուկայական մոտեցումը: Շուկայական մոտեցումը հիմնված է նմանատիպ ակտիվների վերջերս տեղի ունեցած վաճառքների արդյունքների համեմատական վերլուծության կամ նմանատիպ ակտիվների վաճառքի հայտարարված գների վրա, կիրառելով 20%-ից 40% գեղշ վաճառքի հայտարարված գների նկատմամբ՝ կախված ակտիվի բնույթից և գտնվելու վայրից:

Քանի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(q) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունն իրականացնում են տնտեսության հետկյալ ճյուղերում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի համար:

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Էներգետիկայի ոլորտ	35,716,811	40,448,435
Առևտուր	49,479,691	78,708,629
Ծառայություններ	28,504,035	25,094,296
Հանքարդյունաբերություն/նետալուրգիա	42,351,277	55,386,546
Չինարարություն	42,095,354	38,102,926
Հեռահաղորդակցություն	20,016,155	25,900,665
Մնայի և խմիչքի արտադրություն	28,657,661	36,448,764
Հյուրանոցային ոլորտ	20,367,369	24,885,306
Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր	11,812,639	8,341,101
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	1,258,468	8,673,653
Պետական և տեղական կառավարման մարմիններ	65,123,936	21,230,574
Արդյունաբերություն	5,266,739	15,104,085
Տրանսպորտ	495,819	318,627
Այլ	7,077,281	6,361,035
Անհատներին տրված վարկեր	227,723,247	225,691,203
Արժեզրկման գծով պահուստ	585,946,483	610,695,845
	(14,217,553)	(21,549,451)
	571,728,929	589,146,394

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոթագրություններ**

Վարկերի ժամկետայնություն

Վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 22-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի պայմանագրով նախատեալած մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը: Քանի որ Բանկը տրամադրում է կարճաժամկետ վարկեր, հավանական է, որ դրանցից շատերը կվերանայվեն ժամկետի ավարտից հետո: Այդ իսկ պատճառով, վարկային պորտֆելի իրական ժամկետայնությունը կարող է զգալիորեն ավելի երկար լինել պայմանագրային պայմաններով համաձայնեցված ժամկետայնությունից:

14 Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահպող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեքորեր	52,601,505	95,992
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	2,487,561	1,761,960
	55,089,065	1,857,952
Վաճառքի և հետզննան պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեքորեր	63,649,965	49,252,616
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	4,306,856	6,994,543
	67,956,821	56,247,159
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	123,045,887	58,105,111
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(657,223)	(209,635)
	122,388,664	57,895,476

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոթագրություններ

15 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Հող և շենքեր	Սարքավո- րումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Անավարտ շինարարություն	Վարձակալված գույքի բարելավում	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	Ընդամենը
Սկզբանական արժեք/ Վերագնահատված արժեք									
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2021թ.	9,176,159	2,750,228	1,897,659	319,168	191,928	801,926	1,893,230	2,151,785	19,182,084
Ավելացումներ	52,128	210,532	135,095	1,605	3,615	53,102	173,310	417,387	1,046,774
Օտարումներ	-	(1,733)	(9,852)	(26,133)	-	-	-	-	(37,718)
Փոխանցումներ	178,361				(192,553)	14,193	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	9,406,648	2,959,028	2,022,902	294,640	2,990	869,220	2,066,540	2,569,172	20,191,140
Մաշվածություն և ամորտիզացիա									
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2021թ	(57,164)	1,589,668	1,261,173	210,880	-	483,087	1,066,080	742,293	5,296,017
Ժամանակաշրջանի մաշվածություն և ամորտիզացիա	181,872	428,934	232,213	24,644		37,109	153,576	396,794	1,455,142
Օտարումներ	-	(1,374)	(9,331)	(26,047)		-	-	-	(36,752)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	124,708	2,017,228	1,484,055	209,478	-	520,196	1,219,656	1,139,087	6,714,407
Հաշվեկշռային արժեք	9,281,940	941,799	538,847	85,162	2,990	349,024	846,884	1,430,085	13,476,733

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Հող և շենքեր	Սարքավո- րումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Անավարտ շինարարույուն	Վարձակալված գույքի բարեկավում	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	Բնուածնենը
Սկզբանական արժեք/ Վերագնահատված արժեք									
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	9,262,815	2,201,055	1,850,800	316,308	304,460	768,433	1,714,952	-	16,418,823
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ճամաչում ՖՀՍՍ 16-ի կիրառման պահին	-	-	-	-	-	-	-	1,955,742	1,955,742
Ծագրության մեջ մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	9,262,815	2,201,055	1,850,800	316,308	304,460	768,433	1,714,952	1,955,742	18,374,565
Ավելացումներ	2,337	569,972	97,713	2,860	135,953	33,493	221,438	196,043	1,259,808
Օտարումներ	(337,237)	(20,799)	(50,853)		(240)		(43,160)		(452,289)
Փոխանցումներ	248,244				(248,244)				-
Կուտակված մաշվածության բացառում	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	9,176,159	2,750,228	1,897,659	319,168	191,928	801,926	1,893,230	2,151,785	19,182,084
Մաշվածություն և ամորտիզացիա									
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ	-	1,268,077	1,087,238	186,516	-	452,476	862,316	355,928	4,212,551
Ժամանակաշրջանի մաշվածություն և ամորտիզացիա	179,292	338,705	217,238	24,364		30,611	246,877	386,365	1,423,453
Օտարումներ	(236,456)	(17,114)	(43,304)				(43,113)		(339,987)
Կուտակված մաշվածության բացառում	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	(57,164)	1,589,668	1,261,173	210,880	-	483,087	1,066,080	742,293	5,296,017
Հաշվեկշռություն արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ	9,233,323	1,160,560	636,487	108,288	191,928	318,839	827,150	1,409,492	13,886,067

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
սիցանների գիննանսական հաշվետվորյուններին կից ծանոթագրություններ**

Ծենքերի իրական արժեքը վերջին անգամ որոշվել և գրանցվել է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ՝ անկախ լիցենզավորված գնահատողի՝ «Ֆինլոու» ՍՊԸ-ի կողմից իրականացված գնահատման հիման վրա: Իրական արժեքը որոշվել է օգտագործման, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի տեսանկյունից նմանատիպ պայմաններով անշարժ գույքի համար հայտարարված վաճառքի գների հիման վրա, կիրառելով 0.80-ից 0.95 տիրույթում ընկած գործակիցներ՝ օգտագործման, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի տեսանկյունից տարրերությունների (առկայության դեպքում) հետ կապված երակնուային գները ճշգրտելու համար: Հողի և շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, քանի որ կիրառվող գնահատման տեխնիկայի դիտարկելի երակնուային տվյալների գծով կատարվել են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ (գործակիցներ): Եթե հողը և շենքերը չվերագնահատվեին, 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ հեղի և շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 4,096,433 հազար դրամ (2018թ-ին՝ 4,468,288 հազար դրամ): Իրականացված վերագնահատման արդյունքում առաջացել էր վերագնահատումից ոչ նշանակալի աճ, որը Բանկը հաշվառվել էր 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույամբ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանորագրություններ

16 Այլ ակտիվներ

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	30.12.2020թ. հազ. դրամ
Այլ ստացվելիք գումարներ	2,927,372	1,795,051
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,927,372	1,795,051
Հնարավոր կորուստների պահուստ	(28,577)	(46,823)
Ընդամենը գուտ ֆինանսական ակտիվներ	2,898,795	1,748,228
Կանխավճարներ	970,480	629,011
Նյութեր և պաշարներ	157,050	175,395
Այլ բռնագանձված ակտիվներ	2,522,347	2,825,806
Այլ	2,084,102	1,015,914
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	5,733,979	4,646,126
Ընդամենը այլ ակտիվներ	8,632,774	6,394,354

17 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ և այլ փոխառություններ

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Վարկեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	194,706,937	208,301,090
- կարճաժամկետ	14,890,858	61,012,523
- երկարաժամկետ	179,816,079	147,288,567
Հետզննան պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	100,067,809	94,007,743
Լորո հաշիվներ	298,243	1,594,708
Այլ	718,376	1,027,872
	295,791,365	304,931,414

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում միջոցներ ունեն տեղաբաշխած յոթ ֆինանսական կազմակերպություններ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ութ ֆինանսական կազմակերպություն), որոնց մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը : 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 154,442,735 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 173,199,659 հազար դրամ):

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի կազմում ներառված են 84,271,745 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 76,427,432 հազար դրամ) գումարով վարկեր, որոնք նախատեսված են որոշակի պահանջները բավարարող վարկերի համար դիմող վարկառուներին վերավարկավորելու համար:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերի կառուցվածքը ըստ վերավարկավորման նպատակային ուղղվածության.

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկայտ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանոթագրություններ**

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	30.12.2020թ. հազ. դրամ
- Առևտրի ֆինանսավորում	69,976,259	109,245,540
- ՓՄՁ վարկեր	44,889,215	47,739,437
- ՀԵԿ կառուցում	4,041,986	5,408,928
- Հիփոթեքային վարկեր	33,134,899	20,668,472
- Ընթացիկ վարկեր բանկերից	40,458,933	22,628,118
- Գյուղատնտեսական վարկեր	810,716	645,899
- Այլ (կրթություն, կենցաղային)	1,394,929	1,964,696
	194,706,937	208,301,090

18 Թողարկված պարտքային արժեքներ

2019թ. հունիս ամսին Բանկը բողարկել է 100.00 ԱՄՆ դոլար, 100.00 եվրո, 10,000.00 ՀՀ դրամ անվանական արժեքներով, չփոխարկվող, արժեկտրոնային պարտատոմներ:

Պարտատոմների բանակը կազմում է առավելագույնը՝ 600,000 (վեց հարյուր հազար) հատ ԱՄՆ դոլարով, 60,000 (վաթսուն հազար) հատ եվրոյով, 400,000 (չորս հարյուր հազար) հատ ՀՀ դրամով: Արժեթղթերը թողարկվել են տեղական շուկայում: Հիմնական ներդրողները հանդիսանում եր բանկի կորպորատիվ և մանրածախ հաճախորդները:

2020թ. հունվարին Բանկը Նիդեռլանդներում գտնվող «Dilijan Finance B.V» հասուլ նշանակության ընկերության միջոցով բողարկել է 300,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմներ(RegS/144A), որոնց մարման ժամկետը լրացնում է 2025թ. հունվարին: Պարտատոմները ցուցակված են Իռլանդիայի և Հայաստանի ֆոնդային բորսաներում:

19 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	30.12.2020թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	35,566,142	38,710,702
- Իրավաբանական անձինք	112,538,138	64,344,672
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	149,982,683	128,962,248
- Իրավաբանական անձինք	117,043,785	107,755,350
	415,130,748	339,772,972

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում պահվող հաճախորդների ավանդների և ընթացիկ հաշվիների 24,511,582 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31,688,353 հազար դրամ) գումարով մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և չճանաչված վարկային գործիքների համար:

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկայլ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ժամանակագրություններ**

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի յոթ հաճախորդ (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ 5 հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են սեփական կապիտալի 10%-ը: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները կազմում են 102,840,441 հազար դրամ (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ 56,460,794 հազար դրամ):

20 Այլ պարտավորություններ

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	517,228	601,623
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	455,467	306,269
Պարտավորություններ տարածքների վարձակալության գծով (ՖՀՍՍ 16)	1,386,438	1,538,683
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,359,133	2,446,575
Պահուստներ*	1,819,143	1,191,075
Այլ վճարվելիք հարկեր	437,680	355,517
Հետաձգված եկամուտ	85,901	105,104
Ֆինանսական երաշխիքային պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	115,619	151,269
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	3,889,953	4,459,183
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	6,348,296	6,262,147
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	8,707,429	8,708,722

* 2019թ. ընթացքում հարկային տեսչությունն իրականացրել է Բանկի կողմից վճարված հարկերի ստուգում հիմնականում մինչև 2018թ. հունիսի 30-ն ընկած ժամանակաշրջանների համար: Թեև Բանկը բողոքարկում է հարկային ստուգման արդյունքները դատարանում, այն ճանաչել է պահուստ դատական վարույթի հնարավոր բացասական արդյունքի գծով:

21 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, բողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 502,272 սովորական բաժնետոմսից (2018թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 502,272) և 20,000 փոխարժեական շահութաբաժնով փոխարկելի արտոնյալ բանետոմսերից: Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 դրամ (2018թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 100,000 դրամ):

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահարաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ճայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանորագրություններ

Հոդի և շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է հոդի և շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապահանաչումը կամ արժեզրկումը:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապահանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահարաժիններ

Վճարման ենթակա շահարաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով: 2021թ. ընթացքում Բանկը վճարել է 168,143 հազար դրամ շահարաժին:

22 ՈՒՍԿԵՐԻ ԿԱռԱՎԱՐՈՒՄ

(ա) ՈՒՍԿԵՐԻ ԿԱռԱՎԱՐՄԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ և ընթացակարգեր

ՈՒՍԿԵՐԻ կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Ծովայական ռիսկը, վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը և գործառնական ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

ՈՒՍԿԵՐԻ կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաշափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաշափերին: ՈՒՍԿԵՐԻ կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար՝ սահմանված համապատասխան սահմանաշափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու նպատակով: ՈՒՍԿԵՐԻ կառավարման բաժնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և համապատասխանության ապահովման համար, նաև նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: ՈՒՍԿԵՐԻ կառավարման բաժնի ղեկավարը ուղղակիորեն հաշվետու է Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով, կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության չափից և տեսակից:

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ժամորագրություններ**

Ոխսկի թե՛ արտաքին, թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ոխսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ոխսկի նվազեցման ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի սուսնդարտ վարկային և շուկայական վերլուծությունների իրականացումից, Ոխսկերի կառավարման բաժինը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական միավորների հետ՝ նրանց նաև ազգային կառավարման կարծիքը ձեռք բերելու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ոխսկերի կառավարման բաժինը և ներքին առողջական բաժինը հաճախ պատրաստում են Բանկի ռիսկերին անդրադարձող հաշվետվորություններ: Հաշվետվորությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

Չուկայական ռիսկ

Չուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Չուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույթի և այլ գնային ռիսկերը: Չուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույթի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների ու արատարժույթի փոխարժեքների տատանումների ազդեցությանը: Չուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Չուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որը գլխավորում է Նախագահը: Չուկայական ռիսկի սահմանաշահերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ոխսկերի կառավարման բաժնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաշահեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույթների, ժամկետայնության, արտարժույթի դիրքերի և վճախ սահմանաշահերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

(գ) Տոկոսադրույթի ռիսկ

Տոկոսադրույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույթների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույթների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույթների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Տոկոսադրույթների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույթի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույթների ճեղքվածքների մոնիթորինգի միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույթների ճեղքվածքների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

«Արդյունաբերական» ՓԲԸ

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկայլ ֆինանսավան հաշվետվորություններին կից ծանորագրություններ**

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2021թ.							
ԱՎՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ							
Դրամական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսավան արդյունքի միջոցով շափող ֆինանսավան ակտիվներ	12,342,496						204,769,653 217,112,148
Բանկերին և ֆինանսավան կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվորյուններ	378,658	414,243	12,209,020	11,416,605	215,737	24,634,263	
Հաճախորդներին տրված վարկեր	20,500,816	247,317	1,797,118	4,003,225	21,452,091	48,000,567	
Անորտիգացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսավան ակտիվներ	127,732,485	40,588,170	55,273,081	245,338,765	102,796,429	571,728,929	
Հաճախորդներին տրված վարկեր	4,304,296	18,103,808	3,087,006	33,856,537	63,037,016	122,388,664	
Ընդամենը	164,880,092	59,317,953	60,571,448	295,407,548	177,250,050	226,437,481	983,864,573
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ և այլ փոխառություններ	131,522,759	26,754,143	21,644,271	85,205,426	29,648,288	1,016,478	295,791,365
Թողարկված պարտքային արժեքներ	8,954,013	1,628,891	5,401,350	174,150,675			190,134,929
Հաճախորդների ընթացիկ հաշվիներ և ավանդներ	216,918,342	78,327,930	74,490,359	36,868,645	8,525,472		415,130,748
	357,395,113	106,710,964	101,535,981	296,224,746	38,173,760	1,016,478	901,057,042
Ընդամենը	(192,515,021)	(47,393,011)	(40,964,532)	(817,198)	139,076,290	225,421,003	82,807,531

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2020թ.							
ԱՎՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ							
Դրամական և ֆինանսավան կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվորյուններ	37,940,771	-	-	-	-	87,379,532	125,320,303
Բանկերին և ֆինանսավան կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվորյուններ	25,762,981	671,978	11,452,795	-	-	16,804,766	54,692,520
Հաճախորդների տրված վարկեր	185,653,300	50,911,246	73,289,753	203,950,245	75,341,850	-	589,146,394
Վճառքի համար պահպան ակտիվներ	-	2,846,708	31,934	15,021,723	27,114,220	-	45,014,585
Ներդրումային արժեքներ	1,259,886	3,415,873	5,681,874	46,112,683	20,295,825	217,485	76,983,626
Ընդամենը	250,616,938	57,845,805	90,456,356	265,084,651	122,751,895	104,401,783	891,157,428
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի փոխառություններ և այլ մնացորդներ	171,754,193	22,120,674	22,650,329	66,143,234	19,640,404	2,622,580	304,931,414
Թողարկված պարտքային արժեքներ	4,155,222	27,779	5,226,350	167,283,916	-	-	176,693,267
Հաճախորդների ընթացիկ հաշվիներ և ավանդներ	174,951,770	50,953,232	74,554,228	36,693,866	2,619,876	-	339,772,972
	350,861,185	73,101,685	102,430,907	270,121,016	22,260,280	2,622,580	821,397,653
	(100,244,247)	(15,255,880)	(11,974,551)	(5,036,365)	100,491,615	101,779,203	69,759,775

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկայլ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ժամանակորություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույթները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ: Այս տոկոսադրույթներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ, %	31.12.2021թ.			31.12.2020թ.		
	ԱՄՆ		Այլ	ԱՄՆ		Այլ
	ՀՀ դրամ	դրամ	արտաքույթ	ՀՀ դրամ	դրամ	արտաքույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
- Նոսորդ հաշիվներ բանկերում	-	0.05%-1.5%	0%-4.25%	-	0.05%-1.60%	0.0%-4.25%
- Օվերնայք ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	3.82%	-	-
- Օվերնայք այլ բանկերում	-	-	-	-	-	-
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվորություններ		-				
- Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	8.71%	2.75%		6.08%	3.00%	-
- Երաշխավորությունների դիմաց գրավադրված ոչ ռեզիլիենտ բանկերում պահվող ավանդներ	-	0.07%	-		1.81%	
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14.43%	8.58%	6.55%	14.10%	8.52%	5.69%
Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	-	-	-	10.13%	9.45%	9.54%
Ներդրումային արժեքներ						
- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ներդրումային արժեքներ	8.36%	5.95%	4.61%	8.39%	5.65%	5.00%
- Բրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեքներ	9.86%	4.59%	-	8.60%	4.86%	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի փոխառություններ և այլ մնացրդներ						
- Վարկեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	6.67%	4.54%	4.70%	6.85%	4.23%	2.09%
- Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	8.25%	-	-	5.77%	-	-
Թողարկված պարտքային արժեքներ	-	6.60%	-	9.90%	6.34%	-
Թողարկված պարտքային արժեքներ այլ	9.61%	5.08%				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշվներ և ավանդներ						
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցանկանաց ավանդներ	0.1%-9.5%	0%-3.6%	0%-3.20%	0.1%-5.5%	0%-3.60%	0%-3.20%
- Ժամկետային ավանդներ	10.06%	3.85%	2.69%	9.12%	4.07%	3.28%

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանորագրություններ**

Տոկոսադրույթի զգայունության վերլուծություն

Տոկոսադրույթի վերանայման ժամկետների վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույթի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության մոնիթորինգով: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույթների փոփոխության (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայունության վերլուծությունը, որն իրականացվել է 100 բազմային կետով (թիվ) եկամտաբերության բոլոր կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2020թ դեկտեմբերի 31 և 2021թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի հիման վրա:

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
100 թիվ զուգահեռ աճ	(1,634,904)	(804,103)
100 թիվ զուգահեռ նվազում	1,634,904	804,103

Ստորև ներկայացվում է զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծություն՝ պայմանավորված տոկոսադրույթների փոփոխության հետևանքով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2020թ դեկտեմբերի 31 և 2021թ դեկտեմբերի 31-ի առկա տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների դիրքերի և 100 բազմային կետով (թիվ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	31.12.2021թ.. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 թիվ զուգահեռ նվազում	525,599	743,271
100 թիվ զուգահեռ աճ	(525,599)	(743,271)

(η) Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջափորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջափորման փոխարարելություն ՖՀՍՍ պահանջների համաձայն:

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանորագրություններ**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների՝ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31.12.2021			
	ԱՄՆ դրամ	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱՎՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	44,078,783	63,692,439	1,856,238	109,627,461
Դրամական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	2,671,234	-	-	2,671,234
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխաստվորյուններ	6,516,989	4,451,625	261,084	11,229,697
Հաճախորդներին տրված վարկեր Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	272,048,406	42,944,468	519,200	315,512,074
<u>21,675,704</u>	<u>6,035,255</u>			<u>27,710,959</u>
Ընդամենը ակտիվներ	346,991,116	117,123,786	2,636,522	466,751,425
Արտարժույթի սվոպ	42,315,910	-	27,109,962	69,425,871
Ընդամենը արտահաշվեկշռային ակտիվներ	42,315,910	-	27,109,962	69,425,871
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԵՐ				
Բանկերի փոխառություններ և այլ մնացորդներ	77,491,131	25,311,477	22,394,239	125,196,847
Թողարկված պարտքային արժեքներ	156,457,170	-	-	156,457,170
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	144,704,641	29,980,617	6,130,624	180,815,881
Ընդամենը պարտավորություններ	378,652,942	55,292,094	28,524,862	462,469,898
Արտահաշվեկշռային միավորներ				
Արտարժույթի սվոպ	7,682,240	55,888,830	1,885,806	65,456,876
Ընդամենը արտահաշվեկշռային պարտավորություններ	7,682,240	55,888,830	1,885,806	65,456,876
Զուտ դիրքը	2,971,844	5,942,863	(664,185)	8,250,522

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկայի ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանորագրություններ

31.12.2020

	ԱՄՆ դրամ հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտաքինույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,972,853	18,361,050	2,298,361	48,632,264
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվորյուններ	23,283,709	5,424,291	125,165	28,833,165
Վաճառքի համար պահպող ակտիվներ	39,428,933	4,769,156	-	44,198,090
Հաճախորդներին տրված վարկեր	283,306,169	58,001,642	1,719,463	343,027,274
Ներդրումային արժեքներ	3,928,776	1,926,643		5,855,419
Ընդամենը ակտիվներ	377,920,440	88,482,782	4,142,989	470,546,212
ԱՐՏԱՀԱՉՎԵԼՇՊԱՅԻՆ ՄԻՋԱՎՈՐՆԵՐ				
Արտարժույթի սկզբ	37,241,053		3,617,667	40,858,720
Ընդամենը արտահաչվելշպային ակտիվներ	37,241,053		3,617,667	40,858,720
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի փոխառություններ և այլ մնացորդներ	113,417,397	34,967,528	7,955	148,392,880
Թողարկված պարտքային արժեքներ	169,380,747	-	-	169,380,747
Հաճախորդների ընթացիկ հաշվներ և ավանդներ	127,772,024	18,757,113	7,357,078	153,886,215
Ընդամենը պարտավորություններ	410,570,168	53,724,641	7,365,033	471,659,842
ԱՐՏԱՀԱՉՎԵԼՇՊԱՅԻՆ ՄԻՋԱՎՈՐՆԵՐ				
Արտարժույթի սկզբ	7,629,814	35,261,050	1,265,885	44,156,749
Ընդամենը արտահաչվելշպային պարտավորություններ	7,629,814	35,261,050	1,265,885	44,156,749
Զուտ դիրքը	(3,038,488)	(502,909)	(870,262)	(4,411,659)

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի արժեքորումը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
ԱՄՆ դրամի փոխարժեքի 10% արժեքորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(297,184)	(303,849)
Եվրոյի փոխարժեքի 10% արժեքորում ՀՀ դրամի նկատմամբ	(594,286)	(50,291)

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանակյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ժամանակություններ**

(Ե) Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վճար կրելու ռիսկն է, եթե փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճնանաշված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճնանաշված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվներն վերահսկելու նպատակով: Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- Վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- Վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մերողաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, բողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մերողաբանությունը,
- գրավի գնահատման մերողաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկային բաժին, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվորյունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական արդյունքների վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվորյունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ո-իսկերի կառավարման բաժնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ վարկերի բաժնի և Ո-իսկերի կառավարման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործաքններն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական, և հաշվապահական հաշվառման և հարկային բաժինների կողմից՝ կախված ռիսկերի առանձնահատկություններից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվորյունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատական վարկավորման ծառայությունների բաժնի կողմից՝ կիրառելով Ո-իսկերի կառավարման բաժնի հետ համատեղ մշակած գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ո-իսկերի կառավարման բաժնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվորյունում և չճնանաշված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա: Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ժամորագրություններ**

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ, բացառությամբ կանխիկի Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվորություններ	203,146,357	112,768,099
Հաճախորդներին տրված վարկեր	48,000,568	54,692,520
Վաճառքի համար պահպան ակտիվներ	571,728,929	589,146,394
Ներդրումային արժեքներ	-	45,014,585
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	147,022,927	76,983,626
Վարկային ռիսկին ներկայածության ընդհանուր առավելագույն չափը	2,898,795	2,377,239
	972,797,576	880,982,463

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեքներում կատարած ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխատվորությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեքները պահպան են որպես հակադարձ հետզննան և արժեքների փոխառության գործունեության մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության վերլուծությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 14-ում:

Զանաշված պայմանագրային պարտավորվածությունների գծով վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է ծանոթագրություն 24-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվորությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրի կամ նմանատիպ գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ այն հանգամանքից, թե արդյոք այդ ֆինանսական գործիքները հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվորությունում, թե՝ ոչ:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ քիրինգային պայմանագրերը, հետզննան գլխավոր պայմանագրերը և արժեքների՝ որպես փոխառության տրամադրման գլխավոր պայմանագրերը: Նմանատիպ ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզննան պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզննան պայմանագրերը և արժեքների՝ որպես փոխառության ստացման և տրամադրման պայմանագրերը: Այնպիսի ֆինանսական գործիքները, ինչպիսիք են վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվորությունում:

Բանկը ստանում և տրամադրում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեքների տեսքով վաճառքի և հետզննան, հակադարձ վաճառքի և հետզննան պայմանագրերի գծով: Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեքները կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի գործողության ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորություններին կից ծանորագրություններ**

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվորյունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտակարությունների չկատարման, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկացման դեպքում: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ծանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորությունների տեսակներ	Ծանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորությունների տեսակներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվորյունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվորյունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունում չհաշվանցված գումարներ	Որպես Ֆրակտուական (դրամական միջոցներից տարրեր գրավ)	Ստացված դրամական միջոցներ	Չուտ գումար
Հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	Հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	19,209,767	-	19,209,767	(19,209,767)	-	-	-
		19,209,767	-	19,209,767	(19,209,767)	-	-	-
		(100,067,809)	-	(100,067,809)	100,067,809	-	-	-
		(100,067,809)	-	(100,067,809)	100,067,809	-	-	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա, իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր համաձայնագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ծանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորությունների տեսակներ	Ծանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորությունների տեսակներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվորյունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվորյունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունում չհաշվանցված գումարներ	Որպես Ֆրակտուական (դրամական միջոցներից տարրեր գրավ)	Ստացված դրամական միջոցներ	Չուտ գումար
Հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	Հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	25,328,878	-	25,328,878	(25,328,878)	-	-	-
		25,328,878	-	25,328,878	(25,328,878)	-	-	-
		(94,007,743)	-	(94,007,743)	94,007,743	-	-	-
		(94,007,743)	-	(94,007,743)	94,007,743	-	-	-

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամրութիւնացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունում:

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ժամորագրություններ**

(զ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով:

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույթների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործունեությունը: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարների տարարնույթությամբ և ժամկետայնության անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վճար կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգուում է ակտիվներն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է, բողարկվող պարտքային արժեքրերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, իմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆել՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու արդյունավետ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտաժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի ապահովում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներկույթի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը գործարար ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևափորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակներով պահպան կարճաժամկետ իրացվելի արժեքրերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջրանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Խմբում: Գանձապետարանը վերահսկում է իրացվելիության դիրքն օրական կտրվածքով և իրականացնում է կանոնավոր «սրբես թեսքերը» իրացվելիության գծով՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների տեսանկյունից: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերաբառ դեկապարտությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունը՝ ըստ մարման ակնկալվող ժամկետներ

«Արցինքանկ» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Յպահանջման և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրամն համարժեներ	217,112,148	-						217,112,148
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	792,901	12,209,020	11,416,605	215,737	-	24,634,263
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	35,928,241	119,702	7,833,586	2,098,976	-	2,020,062		48,000,567
Հաճախորդներին տրված վարկեր	35,871,773	31,412,985	104,235,521	233,948,428	145,535,012	-	20,725,212	571,728,930
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,178,545	2,125,751	21,190,814	33,856,537	63,037,016	-	-	122,388,664
Բռնագանձված գույք	-	-	-	-	-	5,234,035	-	5,234,035
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	13,476,733	-	13,476,733
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	-
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ ակտիվներ	1,880,399	3,449,654	780,372			2,522,347	-	8,632,773
Ընդամենը ակտիվներ	292,971,107	37,108,092	134,833,194	282,112,962	219,988,633	23,468,914	20,725,212	1,011,208,114
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ և այլ փոխառություններ	103,175,466	1,212,968	53,033,230	108,721,413	29,648,288	-	-	295,791,365
Թողարկված պարտքային արժեքներ	6,326,091	2,627,921	7,030,241	174,150,675	-	-	-	190,134,929
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	165,558,205	51,360,137	152,818,289	36,868,645	8,525,472			415,130,748
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	1,326,975	-	-	-	-	1,326,975
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	47,544	-	47,544
Այլ պարտավորություններ	517,228	731,859	85,901	1,386,438		5,986,003	-	8,707,429
Ընդամենը պարտավորություններ	275,576,990	55,932,885	214,294,637	321,127,171	38,173,760	6,033,547	-	911,138,990
Զուտ դիրքը	17,394,117	(18,824,793)	(79,461,443)	(39,014,209)	181,814,873	17,435,367	20,725,212	100,069,124

Ստորև բերվող այլուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունը՝ ըստ մարման ակնկալվող ժամկետների:

«Արդյունաբերական» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
սիցանների գիննանսական հաշվետվորումներին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Ցանկանաց և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ամժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱՎՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	125,320,303	-	-	-	-	-	-	125,320,303
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով շահվող ֆինանսական ակտիվներ	1,667	120,619	1,138,123	9,715,963	7,901,360	210,418	-	19,088,150
Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	35,915,062	543,133	16,819,638	26,504	-	1,388,183	-	54,692,520
Հաճախորդներին տրված վարկեր	47,081,103	45,107,973	131,032,542	251,483,785	94,253,733	-	20,187,258	589,146,394
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	103,174	1,034,427	7,966,691	36,396,720	12,394,465	-	-	57,895,476
Վաճառքի համար պահպող ակտիվներ	-	-	2,878,642	15,021,723	27,114,220	-	-	45,014,585
Առգրավված գույք	-	-	-	-	-	5,042,755	-	5,042,755
Հիմնական միջոցներ և նյութական ակտիվներ	n/a	-	-	-	-	13,886,067	-	13,886,067
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ	-	-	569,672	-	-	-	-	569,672
Այլ ակտիվներ	1,459,004	261,992	656,243	-	-	4,017,115	-	6,394,354
Ընդամենը ակտիվներ	209,880,312	47,068,144	161,061,551	312,644,695	141,663,778	24,544,538	20,187,258	917,050,276
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի փոխառություններ և այլ մնացորդներ	103,354,521	1,567,789	84,786,618	95,582,082	19,640,404	-	-	304,931,414
Թողարկված պարտքային արժեքներ	4,140,047	15,175	5,254,129	167,283,916	-	-	-	176,693,267
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	119,093,767	55,927,819	125,472,045	36,659,520	2,619,821	-	-	339,772,972
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	54,085	-	54,085
Այլ պարտավորություններ	4,650,876	326,269	55,104	1,453,579	-	2,222,894	-	8,708,722
Ընդամենը պարտավորություններ	231,239,211	57,837,052	215,567,896	300,979,097	22,260,225	2,276,979	-	830,160,460
Զուտ դիրքը	(21,358,899)	(10,768,908)	(54,506,345)	11,665,598	119,403,553	22,267,559	20,187,258	86,889,816

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանորագրություններ

23 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշի («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12.0% (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ 12.0%): 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը 2021թ և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
Հիմնական կապիտալ		
Հիմնական կապիտալ	86,365,001	86,404,446
Նվազեցումներ	<u>(10,431,757)</u>	<u>(13,302,227)</u>
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	<u>75,933,244</u>	<u>73,102,219</u>
 Լրացուցիչ կապիտալ		
Լրացուցիչ կապիտալ	7,765,273	8,437,115
Նվազեցումներ	<u>(752,311)</u>	<u>(708,785)</u>
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	<u>7,012,962</u>	<u>7,728,330</u>
Ընդամենը կապիտալ	<u>82,946,206</u>	<u>80,830,549</u>
 Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ՝ ներառյալ վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	<u>595,930,981</u>	<u>618,198,332</u>
 Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	<u>13.92%</u>	<u>13.08%</u>

Ուստի կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վճարի առավել պայմանական բնույթին արտացոլելու նպատակով:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանորագրություններ

24 Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի: Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ոփսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դրամի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վճարը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրային պարտականությունները:

	31.12.2021 թ հազ. դրամ	31.12.2020թ. հազ. դրամ
<u>Առողիտ չանցած</u>	<u>Առողիտ անցած</u>	
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	35,087,621	48,454,799
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	5,933,574	7,023,937
Զօգտագործված օվերդրաֆտներ	11,672,406	5,491,713
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	28,130,610	38,921,412
	80,824,212	99,891,861

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային պարտավորվածությունները պարտադիր չեն որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը: Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածությունների մեծամասնությունն իրենից չի ներկայացնում միանշանակ պարտավորվածություն Բանկի կողմից:

25 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Նեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունները, եթե այդպիսիք լինեն, զգալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնարանությունների: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր

«Արդյունաբերական» ՓԲԸ

**2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանորագրություններ**

և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ոլուկ առաջացնել: «Վեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնարանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնարանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվորյունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնարանությունները:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանորագրություններ

26 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է «Արինս Գրուպ» ՍՊԸ-ն (նախկին «Քիզնես ներդրումների կենտրոն» ՍՊԸ-ն): Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում պրն. Կարեն Մաֆարյանը, ով նաև զբաղեցնում է Բանկի Խորհրդի նախագահի պաշտոնը:

Բանկի մայր կազմակերպությունը չի ներկայացնում հանրությանը հասանելի ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է աշխատակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանների համար:

	01.10.2021 31.12.2021	01.01.2021- 31.12.2021	01.10.2020 31.12.2020	01.01.2020 31.12.2020
Աշխատավարձ և պարզնավճարներ	131,617	796,870	270,066	791,973

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույթները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31.12.2021թ. հազ. դրամ	Արդյունավետ տոկոսադրույթ %	Սիզին	
			31.12.2020թ. հազ. դրամ	Արդյունավետ տոկոսադրույթ %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	412,915	9.79%	356,749	11.33%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	290,656	5.84%	132,583	4.73%
Վարկավորման պարտավորվածություններ	374,138	-	351,280	-
Այլ պարտավորություններ	50,740	5.00%	52,578	5.00%

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթի կամ վնասի կազմում արտացոլված գումարները 2021թ. դեկտեմբերի 31 -ին և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանների համար:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանորագրություններ

	01.10.21- 31.12.21	01.01.21- 31.12.21	01.10.20- 31.12.20	01.01.20- 31.12.20
Ծահույթ կամ վճառք				
Տոկոսային եկամուտ	9,893	47,737	9,416	39,934
Տոկոսային ծախս	(2,880)	(6,475)	(1,553)	(6,543)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	397	4,770	1,335	5,112

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Բանկի հետ ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունները, Խորհրդի և Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին և Խորհրդի և Վարչության անդամների կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Ստորև ներկայացված են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույթները, ինչպես նաև 2021թ. ընթացքում շահույրում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ	
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ %
			հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույթ %		
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյուն						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Հակադարձ հետզգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	7,149,796	8.60%	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,473,848	13.52%	347,470	13.24%	297,905	2.31%
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	13,757	-	333,101	-	149,478	4.97%
Այլ պարտավորություններ	-	-	63,522	9.99%	29,028	5.00%
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունում շճանաչված հողվածներ						
Վարկային պարտավորվածություններ	830,050	-	-	-	54,578	-
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	-	-	267,309	-	-	-
Ծահույթ (Վճառք)						
Տոկոսային եկամուտ	90,866	-	1,077,489	-	4,013	-
Տոկոսային ծախս	-	-	(22,793)	-	(13,617)	-
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	5,370	-	43,878	-	1,027	-
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	-	-	(447,896)	-	-	-
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(85,226)	-	-	-	-	-

«Արդյունաբան» ՓԲԸ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվորյուններին կից ծանորագրություններ

Հակադարձ հետզննան պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները չեն պարունակում վարկային ռիսկ: Որպես ռեալ գործարքի գրավ համարվում են միմիայն ՀՀ պետական պարտատոմսերը:

Ստորև ներկայացված են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրույթամբ այլ կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույթները, ինչպես նաև 2020թ. ընթացքում շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Քաժնետերեր			Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ			Այլ	
			Սիզին			Սիզին		
	հազ. որամ	արդյունավետ ողկոսադրույթ %	հազ. որամ	արդյունավետուն ողկոսադրույթ %	հազ. որամ	արդյունավետ ողկոսադրույթ %		
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյուն								
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Հաճախորդներին տրված վարկեր	364,599	11.55%	359,727	13.24%	248,340	1.42%		
Հետզննան պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-	6,778,967	5.87%	-	-		
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	762	0.20%	161,866	-	127,538	4.84%		
Այլ պարտավորություններ			287,617	5.31%	40,551	5.21%		
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվորյունում չճանաչված հոլվածներ								
Փոխատվության հանձնառություններ					54,003			
Տրամադրված երաշխավորություններ	-	-	393,463	-	-	-		
Ծահույթ (վճառ)								
Տոկոսային եկամուտ	48,538		758,764		5,777			
Տոկոսային ծախս			(1,848)		(7,228)			
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	5,985	-	31,772	-	395	-		
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս		-	(401,503)	-	-	-		
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(85,226)	-	-	-	-	-		

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանորագրություններ

27 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար ակտիվ շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարրեր ելակետային տվյալներ դիտարկելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալ՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ շիմարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մերոդ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջորդում են նշանակալի ոչ դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարրերություններն արտացոլելու նպատակով:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշված բաժնային արժեքների, մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 207,358 հազար դրամ (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 210,418 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող չգնանշված բաժնային արժեքների իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

Խազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	10,246,990	-	10,246,990
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-			
- Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող վարկեր	-	-	14,324,874	14,324,874
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր			215,737	215,737

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար
միջամկյալ ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանորագրություններ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեքներ	-	13,873,637	-	13,873,637
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վճարի միջոցով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	17,363,442	17,363,442
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր			210,418	210,418

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց չափման ամսարժի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մերողները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և դրամական միջոցների գեղշված հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայի դիտարկելի գներ, և այլ գնահատման մոդելները: Գնահատման մերողներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ռիսկից գերծ և ելակետային տոկոսադրույքները, վարկային սպրեդները և այլ ճշգրտումները, որոնք օգտագործվում են գեղշման դրույցները, պարտասոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտաքույթի փոխարժեքները, բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի ինդեքսների գները գնահատելու համար: Գնահատման մերողների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսարժի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»: